

© Arch & Teco Group

De inhoud van deze nota behoort toe aan Arch & Teco Group en wordt beschermd door het Belgisch en internationaal recht betreffende de auteursrechten en meer algemeen, het intellectuele eigendomsrecht.

Elke kopie, aanpassing of mededeling aan het publiek van het geheel of een deel van deze inhoud is verboden, tenzij Arch & Teco Group daartoe uitdrukkelijk en voorafgaand schriftelijk akkoord heeft gegeven. Ieder niet-toegelaten gebruik kan leiden tot burgerlijke en strafrechtelijke vervolging.

Betreft: BEHEERSPLAN beschermd stadsgezicht Sint-Pietersplein en omgeving

Ligging: Gent (centrum)

Beschermingsbesluit: Sint-Pietersplein en omgeving – MB 06/03/1997

Beheersplan opgemaakt door: Arch & Teco Architecture and Planning

Stadsarcheologie Gent (archeologisch luik)

Anneleen Cassiman (historische nota)

Opdrachtgever: Stad Gent

Datum ter goedkeuring ingediend: 09/11/2017

INHOUDSTAFEL

1	IDENTIFICATIE EN AFBAKENING VAN HET BEOOGDE GEBIED	7
1.1	DOEL EN AANLEIDING OPMAAK VAN HET BEHEERSPLAN	7
1.2	AFBAKENING VAN HET PROJECTGEBIED	7
1.3	EIGENDOMSSITUATIE	10
1.4	HET PROJECTGEBIED IN ZIJN CONTEXT	11
1.5	JURIDISCHE TOESTAND	11
2	BOUWHISTORISCHE NOTA	12
2.1	SYNTHESEPLAN BOUWEVOLUTIE	12
3	INVENTARIS VAN DE ERFGOEDELEMENTEN – HUIDIGE TOESTAND	13
3.1	ALGEMENE BESCHRIJVING / TYPERING EN RUIMTELIJKE CONTEXT	13
3.2	PLANNEN EN FOTO'S BESTAANDE TOESTAND	13
3.2.1	PLANNEN BESTAANDE TOESTAND	13
3.2.2	FOTO'S BESTAANDE TOESTAND	13
3.3	BESCHRIJVING ERFGOEDELEMENTEN	13
3.3.1	BRONNEN	13
3.3.2	ARCHEOLOGISCH ERFGOED	43
3.3.3	BOUWKUNDIG ERFGOED EXTERIEUR	13
3.3.4	BOUWKUNDIG ERFGOED INTERIEUR	41
4	BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN	44
4.1	ALGEMENE BESCHRIJVING	44
4.1.1	ERFGOEDWAARDEN BESCHERMINGSBESLUIT	44
4.1.2	AANVULLENDE ERFGOEDWAARDEN	44
4.2	ERFGOEDWAARDEBEPALING	45
4.2.1	HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN	45
4.2.2	TERRASMUUR MET BALUSTRADE, SIERVAZEN EN DE MONUMENTALE TRAP NAAR HET SINT-AMANDSPLEIN	46
4.2.3	APOTHEEKPUI - SINT-PIETERSPLEIN 26	46
4.3	ERFGOEDWAARDE HISTORISCH INTERIEUR	46
4.3.1	APOTHEEKINRICHTING - SINT-PIETERSPLEIN 26	46
4.4	SYNTHESEPLANNEN ERFGOEDWAARDEN	47
4.5	INVENTARIS CULTUURGOEDEREN	48

5	VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER	49
5.1	HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN	49
5.1.1	HOOFDDOELSTELLING	49
5.1.2	NEVENDOELSTELLINGEN	49
5.2	TERRASMUUR MET BALUSTRADE, SIERVAZEN EN DE MONUMENTALE TRAP NAAR HET SINT-AMANDSPLEIN	50
5.3	APOTHEEKPUI EN APOTHEEKINRICHTING - SINT-PIETERSPLEIN	26
		50
5.4	ARCHEOLOGIE	50
6	BEHEERSMAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN	51
6.1	BEHEERSMAATREGELEN	51
6.1.1	HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN	51
6.1.2	ARCHEOLOGIE	59
6.2	LIJST WERKZAAMHEDEN	59
7	MANIER EN TIJDSTIP VAN OPVOLGING	60
7.1	OPVOLGING VAN DE BEHEERSDOELSTELLINGEN	60
8	BIJLAGEN	61

1 IDENTIFICATIE EN AFBAKENING VAN HET BEOOGDE GEBIED

1.1 DOEL EN AANLEIDING OPMAAK VAN HET BEHEERSPLAN

Met dit beheersplan wil de Stad Gent een visie en beheersmaatregelen vooropstellen voor het wettelijk beschermde stadsgezicht van het Sint-Pietersplein. De Stad Gent beschouwt de opmaak van deze visie en het waken over de erfgoedwaarden van het beschermde uitzicht van deze eenheidsarchitectuur als haar taak. Het zou immers niet evident zijn om de opmaak en het initiatief hiervan over te laten aan de meer dan dertig verschillende eigenaars van deze bebouwing. De Stad hoopt met het verrichte historisch onderzoek, de weergave van het archeologisch luik, de inventaris van de erfgoedelementen, de analyse van de erfgoedwaarden, de voorgestelde visie op het toekomstig beheer en de voorgestelde beheersmaatregelen eigenaars te inspireren tot herstel van de erfgoedwaarden en de eenheid van deze architectuur. De voorgestelde restauratieve maatregelen voor de eigendom van de Stad Gent dragen hiertoe eveneens bij. De – als gevolg van dit beheersplan – geboden mogelijkheid om een erfgoedpremie voor de restauratieve werkzaamheden aan te vragen, kan een impuls betekenen voor het behoud en herstel van dit erfgoed.

Het voorgestelde en beheer van de particuliere eigendommen focust op behoud van erfgoedwaarden en mogelijk herstel van gevels en bedaking zichtbaar vanaf het openbaar domein en dit conform historisch verantwoord uitzicht en de opgenomen waardebeoordeling. Er wordt onderscheid gemaakt tussen algemeen geldende richtlijnen voor de eenheidsarchitectuur en de op maat en schaal van elk gebouw opgemaakte beheersdoelstellingen.

De Stad Gent beoogt met dit beheersplan eigenaars ook een duidelijk overzicht te bieden van erfgoedwaarden en visie die tot nu toe per aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of melding van werken in een beschermd stadsgezicht werden weergegeven. De visie wordt hierdoor niet meer ad hoc meegedeeld maar op deze wijze in een gemotiveerd en onderbouwd beheersplan voor alle betrokken actoren duidelijk weergegeven.

1.2 AFBAKENING VAN HET PROJECTGEBIED

AFBAKENING

Het beschermd stadsgezicht “*Sint-Pietersplein met verschillende huizenblokken, met hoger gelegen (in terrasvorm aangelegde) Sint-Amandsplein en met aanpalend hoekcomplex met neogotische kapel in Sint-Pietersnieuwstraat 115 en hoekhuis Abt Flobertusstraat 8*” omvat :

- het Sint-Pietersplein,
- het Sint-Amandsplein,
- de omliggende bebouwing Sint-Pietersplein 1-7,
- de omliggende bebouwing Twekerkenstraat (z.n.),
- de omliggende bebouwing Sint-Pietersplein 17-29,
- de omliggende bebouwing Sint-Pietersplein 30-51,
- de omliggende bebouwing Sint-Pietersplein 52-59,
- de omliggende bebouwing Sint-Pietersplein 60 (enkel gevel)-61,
- het hoekcomplex Sint-Pietersnieuwstraat 115 (enkel gevels) met neogotische kapel (deels)
- het hoekpand Abt Flobertusstraat 8
- Sint-Amandstraat 55-59.

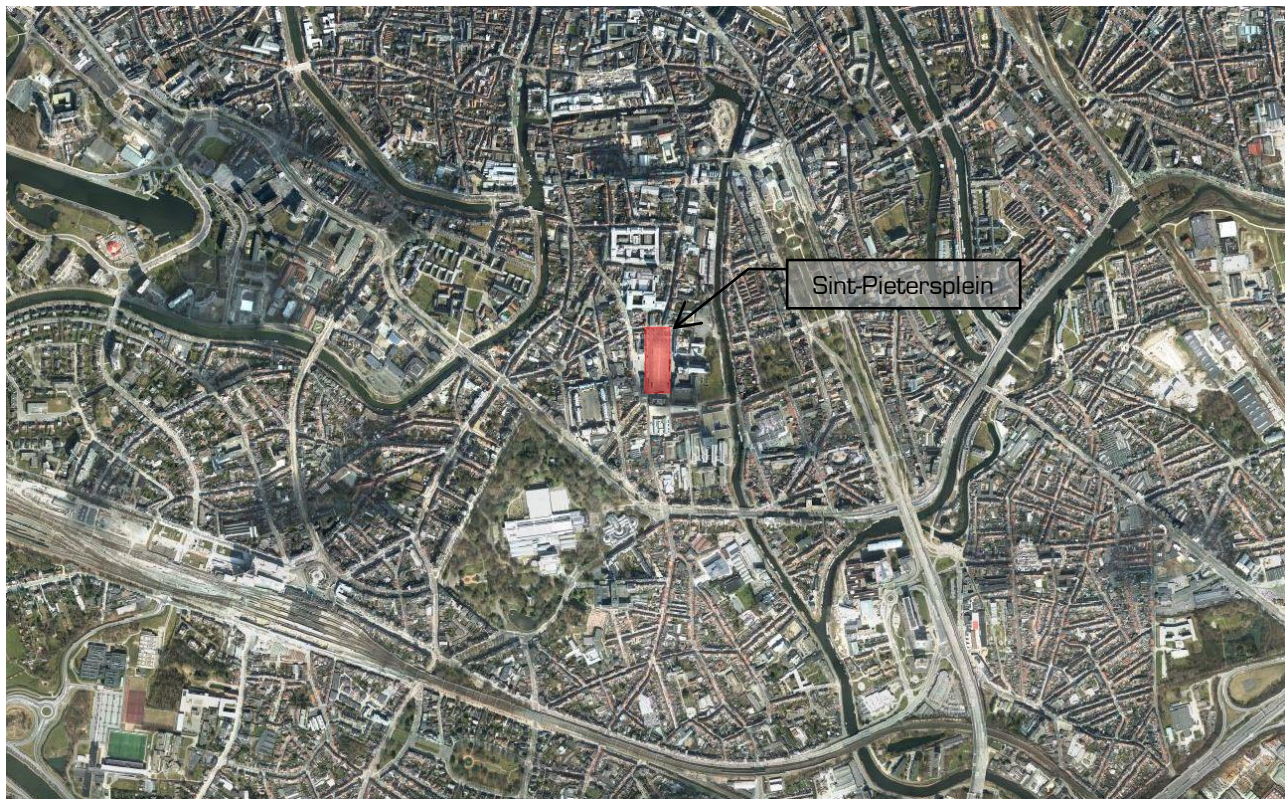
Binnen het beschermd stadsgezicht zijn een aantal beschermde monumenten aanwezig:

- Hoekcomplex Sint-Pietersnieuwstraat 115 met neogotische kapel (gedeeltelijk in dit stadsgezicht opgenomen)
- Apotheekpui en apotheekinrichting, Sint-Pietersplein 26
- Terrasmuur met balustrade, siervazen en de monumentale trap naar het Sint-Amandsplein

Het beheersplan omvat alle onderdelen hierboven vermeld.

SITUERING

Zie bouwhistorische studie in *bijlage 2A* pagina 13-15.

Afb. 1 Situering stadsgezicht

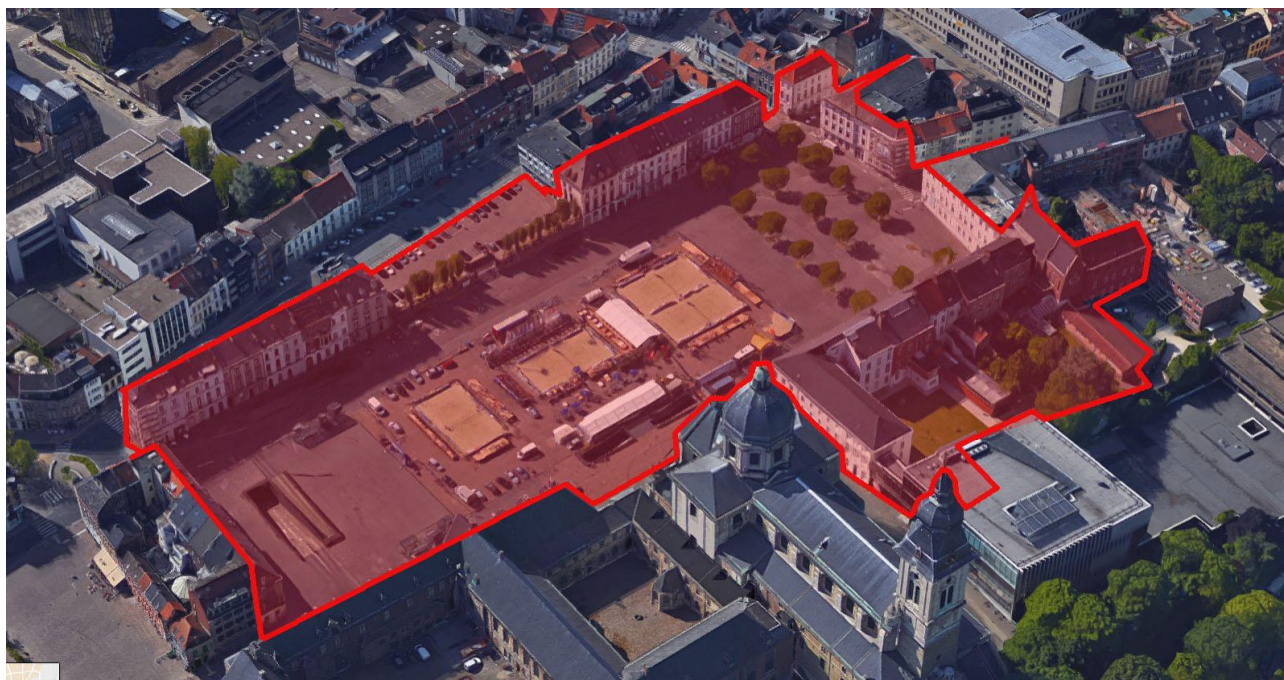
Kadastrale identiteit stadgezicht "Sint-Pieterplein met omgeving" MB 06/03/1997	Gent, Afdeling 5, sectie E Het Sint-Pietersplein met verschillende huizenblokken, met het hoger gelegen, in terrasvorm aangelegde Sint-Amandsplein en met het aanpalende hoekcomplex met neogotische kapel in de Sint-Pietersnieuwstraat nr. 115 en het hoekhuis Abt Florbertusstraat nr. 8 in Gent, zoals afgebakend op bijgaand plan, perceelnummers 469/54B2, 463S, 469/2L, 469/52G, 469/53H, 469/54A2, 469/54F, 469/54G, 469/54K, 469/54M, 469/54P, 469/54R, 469/54W, 469/54Y, 469/54Z, 470/54D, 470/55V, 470/59K, 470/63D, 470/64A, 470/64B, 470/64D, 470/67C, 2 470/68A, 470/68E, 470R2 , 470S2, 474/2B2, 474/2C2, 474/2D2, 474/2P, 474/53F, 474/54G, 474/54L, 474/54M
Kadastrale identiteit beschermde monumenten MB 06/03/1997	• Terrasmuur met balustrade, siervazen en de monumentale trap naar het Sint-Amandsplein, (Gent, 5e afdeling, sectie E) • Apotheekpui en apotheekinrichting - Sint-Pietersplein 26, : Gent, 5e afdeling, sectie E, perceelnummer 474/53F

Beschermingsbesluit: zie bijlage 1A

Kadasterplan: zie bijlage 1B

Plan afbakening stadsgezicht en monumenten: zie bijlage 1C

1.4 HET PROJECTGEBIED IN ZIJN CONTEXT

Afb. 2 Situering stadgezicht in zijn context

1.5 JURIDISCHE TOESTAND

- Gewestplan: de site is ingekleurd als “Woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde”
Er is geen Gemeentelijk of Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), noch BPA voor dit gebied opgemaakt.
De bestemming op het gewestplan is van kracht

2 BOUWHISTORISCHE NOTA

In de archeologische nota, opgesteld door de dienst Stadsarcheologie Gent (Marie-Christine Laleman) (zie *bijlage 7*) wordt een gedetailleerde geschiedenis van de site beschreven. De bouwhistorische studie opgemaakt door Anneleen Cassiman gaat meer in detail in op de gebouwen die deel uitmaken van het beheersplan. Zie *bijlage 2A*.

Tijdens de inventarisatie van het beheersplan werden er nog bijkomende historische foto's teruggevonden die niet zijn opgenomen in de bouwhistorische studie. Deze documenten zijn verwerkt in *bijlage 2D*.

2.1 SYNTHESEPLAN BOUWEVOLUTIE

Zie *bijlage 2B*.

3 INVENTARIS VAN DE ERFGOEDELEMENTEN – HUIDIGE TOESTAND

3.1 ALGEMENE BESCHRIJVING / TYPERING EN RUIMTELIJKE CONTEXT

Dit beheersplan omvat de gevels en daken van de bebouwing die tijdens de 19de eeuw zijn opgebouwd (of aangepast) rondom het Sint-Pietersplein. Deze kaderden binnen een volledig nieuw pleinontwerp waarbij het uitzicht van de gevels voorafgaandelijk aan de bouwaanvragen in detail was vastgelegd. De totstandkoming van dit ontwerp wordt in detail beschreven in de bouwhistorische studie.¹

3.2 PLANNEN EN FOTO'S BESTAANDE TOESTAND

3.2.1 PLANNEN BESTAANDE TOESTAND

- Zie bijlage 3A: Gevelaanzichten gebouwen stadsgezicht en terrasmuur
- Zie bijlage 3C: Grondplan apotheek

3.2.2 FOTO'S BESTAANDE TOESTAND

- Zie bijlage 3B: Fotobijlage exterieur
 - ⇒ Fotobijlage gevels en daken gebouwen stadsgezicht
 - ⇒ Fotobijlage terrasmuur
- Zie bijlage 3C: Fotobijlage interieur monument

3.3 BESCHRIJVING ERFGOEDELEMENTEN

3.3.1 BRONNEN

- A. CASSIMAN, Bouwhistorisch onderzoek beschermd stadsgezicht Sint-Pietersplein, onuitgegeven studie in opdracht van Stad Gent, 2016
- Postkaartencollectie Delcampe (online)
- Beeldbank Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent
- Fotocollectie beschermingsdossier en inventarisatie Agentschap Onroerend Erfgoed
- Beeldbank Stad Gent (online)
- Fotocollectie Inventaris Onroerend Erfgoed (Vlaamse Gemeenschap)

3.3.2 BOUWKUNDIG ERFGOED EXTERIEUR

ALGEMENE BESCHRIJVING GEBOUWEN IN BESCHERMD STADSGEZICHT

Het uitzicht zoals de architect Ch. Leclerc-Restieaux voor ogen had voor het gevelontwerp van de pleinvanden is te zien op de gepubliceerde ontwerptekeningen.² De woningen hebben drie bouwlagen waarbij telkens vijf gevelcomposities tot één geheel werden verwerkt. Deze ensembles werden dan enkele keren rondom het plein herhaald.

Bij het ontwerp van de gebouwen moest de bouwheer rekening houden met de vooropgestelde richtlijnen met betrekking tot de gevels en de bedaking:

- De gevels moesten voorzien worden van een bepleistering en de vensteropeningen die aangegeven werden op het plan moesten uitgevoerd worden als echte vensteropeningen.
- De daken moesten voorzien worden van leien of blauwe pannen.

¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, pp. 24 e.v.

² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 19&20

- Voor de gevels uitgevend op het Sint-Pietersplein moesten de vastgelegde geveltekeningen die goedgekeurd waren door het stadsbestuur gevolgd worden, terwijl voor de omringende straten een bouwaanvraag met een eigen passend plan ingediend moest worden. De afsluitingsmuren moesten decoratief afgewerkt worden.

De gevels van deze woningen hebben een uniforme opbouw en waren in oorsprong neoclassicistische lijstgevels. Ze omvatten steeds een kelderverdieping (met keldergaten), een gelijkvloerse, eerste, tweede en zolderverdieping. Alle daken waren bedekt met blauwe pannen of met leien.

Het schrijnwerk heeft overal dezelfde kenmerken: de ramen van de gelijkvloerse verdieping waren tweedelig opengaand met een halfmond, vast bovenlicht, soms voorzien van luiken. De ramen op de eerste en tweede verdieping waren rechthoekig, tweevleugelig met vast bovenlicht. Tussen de consoles van de kroonlijst waren centraal per travee kleine zolderraampjes aanwezig. De houten voordeuren en poorten hadden decoratief lijstwerk dat twee velden vormde waarvan het bovenste met een schouderboog was afgewerkt. De profilering van het schrijnwerk is niet overal gelijk.

Elk bouwblok is ontworpen als één gevelwand met een gevelcompositie in 5 delen: hoekgebouw - zijdeel - centraal deel - zijdeel - hoekgebouw met elk zijn eigen stijlkenmerken. Het hoekgebouw en het centrale deel hebben een verticale geleding. De zijdelen hebben een horizontale geleding.

STIJLKENMERKEN HOEKGEBOUWEN

Licht vooruitspringend geveldeel, meestal bestaand uit drie traveeën. De gelijkvloerse verdieping is afgewerkt met pleisterwerk-imitatiebanden boven een blauwe hardstenen plint. Boven elke deur-/vensteropening is de sluitsteen van de imitatiebanden uitgewerkt als een diamantkop. De vensteropeningen worden op dit niveau geflankeerd door pilasters met eenvoudig kapiteel van waarop een geprofileerde halfronde lijst aanzet die bovenaan afgewerkt wordt met een sluitsteen. Boven de lekdorpel uit blauwe hardsteen die over alle gevels doorloopt, wordt een verticale geleding gerealiseerd door de ramen van de eerste en tweede verdiepingen te accentueren met nissen. Deze vensteropeningen hebben een geprofileerde omlijsting die op de eerste verdieping met een blauwe hardstenen kroonlijst en op de tweede verdieping met een sluitsteen in pleisterwerk wordt bekroond.

Onder de ramen van de eerste verdieping bevindt zich een verdiepte nis waarvoor een decoratief hekwerk uit gietijzer is geplaatst. Dit wordt afgewerkt met een houten handgreep die in het verlengde loopt van de dorpels waarop de raamomlijstingen aanzetten.

De kroonlijst wordt gedragen door houten voluutvormige consoles (5 per travee) boven een gepleisterde horizontale lijst waaraan krulmotiefjes uit pleisterwerk naar beneden hangen. De velden tussen de consoles hebben ofwel een omlijste blindnis, ofwel een omlijst raam in het midden van elke travee.

Boven de kroonlijst is er een één meter hoge attiek aanwezig (niet overal uitgevoerd).

STIJLKENMERKEN CENTRAAL DEEL

Licht vooruitspringend geveldeel, meestal bestaand uit zeven traveeën. De gelijkvloerse verdieping is afgewerkt met pleisterwerk-imitatiebanden boven een blauwe hardstenen plint. Boven elke deur-/vensteropening is de sluitsteen van de imitatiebanden uitgewerkt als een diamantkop. De vensteropeningen zijn op dit niveau in verdiepte halfronde velden gelegen. Boven de lekdorpel uit blauwe hardsteen die over alle gevels doorloopt, wordt een verticale geleding gerealiseerd door de ramen van de eerste en tweede verdiepingen verticaal te accentueren in verdiepte gevelvelden. De vensteropeningen hebben een geprofileerde omlijsting die met een sluitsteen met bladmotief in pleisterwerk wordt bekroond. Tussen de ramen van de eerste en tweede verdieping is een decoratief veld aanwezig met fijne geleding en druppelmotief.

Onder de ramen van de eerste verdieping bevindt zich een verdiepte nis waarvoor een decoratief hekwerk uit gietijzer is geplaatst. Dit wordt afgewerkt met een houten handgreep die in het verlengde loopt van de dorpels waarop de raamomlijstingen aanzetten.

De kroonlijst wordt gedragen door houten voluutvormige consoles (2 per travee) boven een gepleisterde horizontale lijst waaraan krulmotiefjes uit pleisterwerk naar beneden hangen. De velden tussen de consoles hebben centraal in de travee een rechthoekig zolderraam met cartouchevormige omlijsting. Tussen de traveeën zijn er omlijstte blindnissen tussen de consoles.

Boven de kroonlijst is er een één meter hoge attiek aanwezig, waarop siervazen staan (niet overal uitgevoerd).

STIJLKENMERKEN ZIJDELEN

Deze bevinden zich tussen de hoekgebouwen en het centrale deel. Dit geveldeel springt naar binnen ten opzichte van de rooilijn van de hoekgebouwen en centrale delen. Het is minder decoratief uitgewerkt. Op alle verdiepingen is de gevel vlak gepleisterd. De lekdorpels tussen gelijkvloerse en de eerste verdieping en tussen eerste en tweede verdieping geven dit geveldeel een horizontale geleiding.

Rond de ramen van de eerste en tweede verdieping is een geprofileerde omlijsting aanwezig. Onder de ramen van de eerste verdieping bevindt zich een verdiepte nis waarvoor een decoratief hekwerk uit gietijzer is geplaatst. Dit wordt afgewerkt met een houten handgreep die in het verlengde loopt van de dorpels waarop de raamomlijstingen aanzetten. De profilering van de boordplanken van de kroonlijst komt overeen met de andere geveldelen.

SINT-PIETERSNIEUWSTRAAT 115

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Klooster en Rustoord voor dames van de zusters van de Onbevleete Ontvangenis – apostolinnen (ID: 21171)³
"Een gemeenschap van zogeheten "Christelijke Dochters" of kwezels ontstaan te Gent in de eerste helft van de 17de eeuw vestigde zich volgens J.J. Steyaert in de Sint-Pietersnieuwstraat alwaar zij in 1648 toestemming verkregen tot het celebreren van de Heilige Mis in hun kapel. In 1698 toetreding tot de orde der apostolinnen, het hoofdklooster opgericht in 1682 te Berchem (Oudenaarde). De kloosterorde leefde van handwerk en een opvoedingsgesticht voor jonge juffrouwen. Orde in 1794 afgeschaft en kloostergebouwen verkocht. Opnieuw verenigd in 1808, namen zij vanaf toen hun intrek in een herenhuis op de hoek van de Sint-Pietersnieuwstraat en het Sint-Pietersplein, bekend staande als de voormalige woning van de Oostenrijkse generaal de Murray, heden deel uitmakend van een doorlopende gecementeerde lijstgevel van drie bouwlagen en achttien traveeën, waarschijnlijk resulterend van een verbouwing en verhoging van twee of drie woningen uit de 18de eeuw (?).

Rechtergedeelte is nog steeds herkenbaar als een afzonderlijk hoekhuis van oorspronkelijk twee bouwlagen en met enkelhuisopstand, waarschijnlijk uit midden eerste helft 18de eeuw en volgens P. Goetghebuer opgetrokken op de plaats van een oud steen; mogelijk is de met gedrukte tongewelven overkluisde kelder onder de huidige refter een overblijfsel van het vermeld oud steen. Volgens archiefstukken waren de drie middentraveeën van de voorgevel hoger opgetrokken en bekroond met een gebogen fronton dat heden nog de drie middenvensters van de derde verdieping markeert. Rondboogvormige koetspoort met grotendeels behouden geprofileerde 18e-eeuwse omlijsting op neuten en imposten, voorzien van versierde sluitsteen en onder een gestrekte druiplijst. Volgens dezelfde archiefstukken deden de apostolinnen in 1844 een aanvraag tot het verkleinen van de benedenvensters.

Heden gecementeerde en geschilderde lijstgevel met omlijste rechthoekige vensters met doorlopende onderdorpels en toegevoegde derde bouwlaag (eerste helft 20ste eeuw?). Rechterzijgevel van elf traveeën begrensd en verticaal geleed door vijf kolossale pilasters; benedenverdieping met horizontale banden en omlijste steekboogvensters; omlijste rechthoekige bovenvensters eveneens met doorlopende onderdorpels. Links van de

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Klooster en Rustoord voor dames van de zusters van de Onbevleete Ontvangenis - apostolinnen, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21171> [geraadpleegd op 20 december 2016].

voormalige woning van generaal de Murray een aansluitende lijstgevel met enkelhuisopstand van negen traveeën onder een doorlopende kroonlijst, doch licht verspringende bouwlaaghoogte. Vijf linkertraveeën waarschijnlijk uit de 18e eeuw, met beschilderde natuurstenen plint en rechts uitspringend risaliet van twee traveeën, eveneens opgeknapt in de eerste helft van de 20e eeuw. Rechthoekige poort met geschilderde omlijsting op arduinen neuten. Omlijste rechthoekige vensters met roedenverdeling en sluitsteen.

Mobilair: Trappenhuis met behouden gesculpteerde houten trapleuning en -paal in rococostijl; bovenkamers met schouwen in overgang regence-rococostijl met originele stucversiering waaronder dierenfiguren.

Vermeldenswaardig onder de latere 19de- en 20ste-eeuwse aanbouwen is de neogotische kapel, volgens een gedenksteen naast de ingang daterend van 1868; aanvankelijk vier traveeën doch later uitgebreid met een koor van drie traveeën. Origineel neogotisch meubilair: koorgestoelte en een biechtstoel."

Historisch uitzicht

Hoekhuis van 2 bouwlagen met enkelhuisopstand onder een mansardedak met dakvensters, in zichtbaar (of geschilderd) baksteenmetselwerk met witsteenomlijstingen rond de vensteropeningen.

Voorgevel Sint-Pietersnieuwstraat 115

Gevel van 9 traveeën waarbij de 3 middentraveeën hoger waren opgetrokken (3 bouwlagen) en bekroond met een gebogen fronton, Links was een koetspoort aanwezig met een omlijsting op neuten en imposten, voorzien van een versierde sluitsteen en een gestrekte druiplijst. In 1844 werden de ramen op de gelijkvloerse verdieping opgetrokken. (verticale geleiding is niet zichtbaar op de bouwaanvraagplannen)⁴ Bij de verbouwing van de gevel Sint-Pietersplein in 1900 blijft deze gevel ongewijzigd.⁵ In 1958 werd het mansardedak vervangen door een 3de bouwlaag met schilddak. ⁶

Gevel Sint-Pietersplein

Zijgevel van 2 bouwlagen, met enkele ramen in het rechterdeel. De vensteropeningen hadden een witsteenomlijsting. Boven het mansardedak is het torentje van de kapel van het klooster zichtbaar. Op een foto uit 1893 lijkt de toren een gesloten basis te hebben met zeszijdig tentdak. ⁷ Op latere foto's is een neogotische torentje te zien met open gewerkte basis van houten kolommen die eindigen in een driepasboog waartussen een klok hangt.⁸ In 1900 werd deze gevel verbouwd⁹ waarbij op de eerste bouwlaag nieuwe vensteropeningen werden gerealiseerd (eerste 5 traveeën) of bestaande vergroot (volgende traveeën). De vensteropeningen op de gelijkvloerse verdieping van de eerste 2 traveeën en de 5de travee werden uitgevoerd als blindnissen.¹⁰ De gevel werd bepleisterd met imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping, verticale pilasters tussen de traveeën en een geriemde omlijsting met sluitstenen rond de vensteropeningen. Onder de ramen van de gelijkvloerse en eerste verdieping werden lekdorpels in blauwe hardsteen aangebracht. Vermoedelijk waren de raamomlijstingen van de eerste verdieping in oorsprong (1900) in een donkerdere kleur afgewerkt dan de gevel.¹¹

In 1958 werd het mansardedak vervangen door een volwaardige 3de bouwlaag met schilddak erboven aan de linkerzijde, het rechterdeel werd verbouwd tot plat dak achter een attiek en een teruggetrokken volume achteraan.¹² Deze derde verdieping kreeg dezelfde afwerking als de gevel eronder en werd afgewerkt met een eenvoudige houten kroonlijst, met erboven een attiek, bekleed met kunstleien. In de dakvlakken werd een kleine 'dakkapel' geplaatst zowel aan de zijde Sint-Pietersnieuwstraat als aan de zijde Sint-Pietersplein.

⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.84

⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.94

⁶ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.104

⁷ Bijlage 2D; hva2004-247-114

⁸ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.72

⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.94&95

¹⁰ Bijlage 2D; Delcampe 831-001

¹¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.95

¹² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.104 & Bijlage 2D; MOZO_scan0015 & MOZO_scan0016

Pas na 1958 zijn de blindnissen in de eerste traveeën open gemaakt tot echte vensteropeningen. De blindnis in de 5de travee bleef behouden en is gepleisterd in "rolluikimitatie". De vensters zijn voorzien van dubbel opendraaiende ramen met in het vast bovenlicht en gesloten paneel.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersnieuwstraat 115

Bepleurde lijstgevel van 3 bouwlagen en 9 traveeën, met doorlopende onderdorpels en omlijste rechthoekige vensters met eenvoudige kroonlijst. Links is de omlijsting van de originele koetspoort nog aanwezig. De deur is vernieuwd. Het gebogen fronton is heden nog zichtbaar boven de drie middenvensters van de derde verdieping. In de eerste travee vanaf het plein zijn er blindnissen aanwezig op de 1ste en 2de verdieping en in de tweede travee enkel op de 2de verdieping.

Links van de koetspoort is in 1996 het oude gebouw met 3 bouwlagen afgebroken en vervangen door een nieuwbouw met 4 bouwlagen.

Gevel Sint-Pietersplein

De gevel heeft grotendeels het uitzicht van na de verbouwing van 1958 behouden. Er is geen origineel schrijnwerk uit 1900 meer aanwezig, met uitzondering van de buitendeur aan het Sint-Pietersplein. De gevels zijn wit geschilderd.

Het schilddak is met cementleien bekleed. De dakkapel in het dakvlak aan de Sint-Pietersnieuwstraat is verwijderd. Het teruggetrokken dakvolume met plat dak uit 1958 werd verbouwd in 2014.

BURGERHUIZEN SINT-PIETERSPLEIN 1-7 (LOT 1)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Neoclassicistische burgerhuizen - (ID 21198)¹³

"Meest oorspronkelijke behouden neoclassicistische oostelijke gevelwand van vierentwintig traveeën met drie bouwlagen onder verspringende zadeldaken (leien, pannen), uit midden 19de eeuw. Identieke hoekpanden van elk drie traveeën met gemarkeerde begane grond met imitatiebanden die uitstralen boven de rondboognissen waarin de vensters en centrale deur gevat zijn. Aflijnende puilijst en verticaal gelede bovenverdieping met rechthoekige nissen, per travee voorzien van omlijste rechthoekige vensters, op de hoofdverdieping verrijkt met druiplijst en gietijzeren leuningen; bovenste vensters met sluitsteen. Uitgewerkt hoofdgestel met vierkante casementen en venstertjes tussen de uitgelengde consoles. Hoekhuis met gelijkaardige zijgevel van drie traveeën in de Twekerkenstraat. Gelijke zijvleugels (nummer 2-3 en 6) van respectievelijk zes en vijf traveeën met eerder horizontaal gerichte lijstgevels gemarkeerd door puilijst en kordons. Begane grond met rondboognissen en beluikte vensters. Rechthoekige omlijste bovenvensters met verbonden onderdorpels en verdiepte borstweringen met gietijzeren leuningen op de middenverdieping. Eenvoudige gevelaflijning met kleine rechthoekige venstertjes onder de kroonlijst. Rijkere centrale partij (nummer 4, 5) van zeven traveeën, uitgewerkt als risaliet. Imitatiebanden onder de puilijst en gelijkaardige beluikte benedenvensters. Centrale rondboogdeur onder fraai ijzeren balkon. Verticaal gemarkeerde bovenverdieping als bij de hoekpanden doch rijkelijker versierd met zware sluitsteen, en verdiepte borstweringen met typisch neoclassicistische panelen. Gevelbegrenzing met uitgewerkt hoofdgestel met afwisselend rechthoekige casementen en venstertjes met versierde vleugelstukken tussen uitgelengde consoles."

SINT-PIETERSPLEIN 1

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven. Dit gebouw was vermoedelijk oorspronkelijk al ingedeeld in 2 delen.¹⁴

De balustrades onder de ramen van de eerste verdieping hadden een ander uitzicht dan de balustrades van de andere pleingevels. De originele ramen op de verdiepingen hadden een onderverdeling met kleinhouten.¹⁵

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Neoclassicistische burgerhuizen, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21198> (geraadpleegd op 20 december 2016)

¹⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.91

Huidig uitzicht

De oorspronkelijke gevelindeling en afwerking zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Er zijn geen noemenswaardige wijzigingen gebeurd. Er is geen origineel schrijnwerk meer aanwezig, het aanwezige houten buitenschrijnwerk is van recentere datum. Hierop vormt het bovenlicht van de deur vermoedelijk een uitzondering. Alles eronder is hoogste waarschijnlijk van een latere datum. Hierop wijzen de volgende bouwsporen: de cannelures van de verticale stijlen hebben een minder fijne profilering dan het bovenlicht, in de dorpel uit blauwe hardsteen zijn kleine holtes gemaakt waar nog lood in zit, vermoedelijk van een vroegere vastzetting van een verticale middenstijl, tot slot is de bovenste traprede meer afgesleten (door gebruik) aan de zijkanten dan in het midden (waar de deur vandaag zit). Een oude foto bevestigt dit vermoeden.¹⁵ In de middelste travee is een zwaardere middenstijl aanwezig in de ramen ten gevolge van een achterliggende muur. Op de eerste verdieping bevinden zich boven de vensteropeningen vermoedelijk oude rolluikkasten die later vervangen werden, maar aan de buitenzijde nog steeds gemonteerd. De kelderramen zijn vermoedelijk niet origineel.

De originele voetschraper is nog aanwezig.

Het zadeldak is bekleed met kunstleien en in het dakvlak zijn 2 dakraampjes aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 2

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven.

Huidig uitzicht

De oorspronkelijke gevelindeling en afwerking zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Alle buitenschrijnwerk is vernieuwd door nieuw houten schrijnwerk naar origineel model. Enkel het bovenlicht van de deur is nog origineel. De ramen op de gelijkvloerse verdieping hebben luiken die hoogst waarschijnlijk oorspronkelijk zijn.

Het zadeldak is bekleed met recente zwarte pannen. In de nok van het dak is een kleine lichtstraat aanwezig. Deze diende wellicht oorspronkelijk ter verlichting van de traphal, het raam zelf is vervangen.

SINT-PIETERSPLEIN 3

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven.

Huidig uitzicht

De oorspronkelijke gevelindeling en afwerking zijn vrij gaaf bewaard gebleven.

De ramen op de gelijkvloerse verdieping en de eerste verdieping zijn nog (deels) origineel oa. het kalf en de middenstijl, maar aangepast (de kleinhouten werden verwijderd en het glas vervangen of de raamvleugels zijn vervangen). In de bovenlichten op de eerste verdieping zijn ondoorzichtige panelen geplaatst. Bij het raam op de gelijkvloerse verdieping werden de opendraaiende vleugels vervangen door één groot raam. Het kalf is vermoedelijk nog wel origineel. De houten ramen op de tweede verdieping hebben een zeer eenvoudige profilering en zijn niet origineel. Het raam op de gelijkvloerse verdieping heeft luiken, die hoogst waarschijnlijk oorspronkelijk zijn. De kelderramen bevatten nog delen van het origineel schrijnwerk (gecanneleerde middenstijl)

De deur bestaat uit 2 vleugels en een bovenlicht in 2 delen, ze is vermoedelijk origineel.

Het zadeldak is bekleed met bruinrode pannen. In het dakvlak is boven de rechtertravee een dakvlakraam aanwezig.

¹⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.95 & Bijlage 2D; Postkaart Delcampe_000_001

¹⁶ Bijlage 2D; Foto Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent MOZO_scan0023

SINT-PIETERSPLEIN 4

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel (met attiek) – zie algemene beschrijving hierboven. De ramen op de verdiepingen waren vermoedelijk van hetzelfde type als het naastgelegen pand nr.5.

Huidig uitzicht

De oorspronkelijke gevelindeling en afwerking zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Er zijn geen noemenswaardige wijzigingen gebeurd met uitzondering van de attiek, die verwijderd werd.

Het origineel buitenschrijnwerk is nog deels aanwezig: de kalfen en de gecanneleerde middenstijlen lijken nog origineel, maar de kleinhouten zijn niet meer aanwezig in de raamvleugels en de onderverdeling in de bovenlichten zijn ook verwijderd. De luiken bij de ramen op de gelijkvloerse verdieping zijn vermoedelijk origineel.¹⁷ Ook de deur is van latere datum. Het schrijnwerk van de originele keldergaten is vervangen en hierbij verkleind. De voetschraper is nog aanwezig.

Het dakvlak is bekleed met kunstleien en de nok is afgewerkt met pannen, er is één dakvlakraam in het dakvlak aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 5

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (4 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel (met attiek) – zie algemene beschrijving hierboven.

Origineel kleurenpalet na kleuronderzoek¹⁸:

- SO502-Y50R > gevel + kroonlijst (met inbegrip van consoles) + raamdorpels verdiepingen + horizontale lijsten + raamomlijstingen
- SO500N > ramen
- RAL 6005 (NCS7020-B94G) > poort + luiken + smeedijzeren balustrade balkon en borstweringen ramen

Huidig uitzicht

De oorspronkelijke gevelindeling en afwerking zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Er zijn geen noemenswaardige wijzigingen gebeurd met uitzondering van de attiek, die verwijderd werd en de gietijzeren balustrades onder de ramen van de eerste verdieping zijn verdwenen.

De ramen op de gelijkvloerse verdieping hebben luiken die vermoedelijk origineel zijn.¹⁹ De ramen op de eerste en tweede verdieping zijn vervangen door nieuwe houten ramen naar origineel model. De ramen op de gelijkvloerse verdieping zijn nog deels origineel, maar vermoedelijk zijn de kleinhouten verwijderd.²⁰ De poort is niet origineel. De kelderramen zijn niet origineel, er werd een traliewerk voor geplaatst.

Het dak is bekleed met natuurleien en de nok is afgewerkt met lood.

SINT-PIETERSPLEIN 6

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (5 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven.

Kleurenpalet na kleuronderzoek²¹:

- S1000N > gevel + kroonlijst + raamdorpels verdiepingen + horizontale lijsten + raamomlijstingen
- RAL9003 > ramen

¹⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.124

¹⁸ Correspondentie Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent dd. 20/09/2007 tijdens uitvoering gevelrestauratie

¹⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.124

²⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.123

²¹ Correspondentie Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent dd. 20/09/2007 tijdens uitvoering gevelrestauratie

- RAL 6005 (NCS7020-B94G) > poort + luiken + smeedijzeren balustrade balkon en borstweringen ramen

Huidig uitzicht

De gevelindeling en afwerking is bewaard gebleven. Alle ramen zijn vernieuwd naar origineel model. De ramen op de gelijkvloerse verdieping hebben een te zwaar tussenprofiel.²² De rechterpoort is niet origineel, de linkerpoort wel met nog 2 originele trekkers, het bovenlicht is niet meer origineel. De ramen op de gelijkvloerse verdieping hebben luiken die vermoedelijk origineel zijn.²³

Het dak is bekleed met natuurleien en de nok is afgewerkt met lood.

SINT-PIETERSPLEIN 7 EN TWEEKERKENSTRAAT(ZN)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

[Dit betreft enkel het rechtse hoekhuis in de Twekerkenstraat]

Neoclassicistisch burgerhuis (ID 21292)²⁴

"Neoclassicistisch dubbelhuis van drie traveeën met drie bouwlagen onder zadeldak (leien), uit midden 19e eeuw. Horizontaal belijnde begane grond met imitatiebanden en geprofileerde puilijst. Verticaal gerichte bovenverdieping, per travee voorzien van een verdiepte nis waarin de rechthoekige omlijste vensters gevat zijn; beletagevensters met bekronende druiplijst en casementen op de borstwering; bovenste vensters met sluitsteen en lekdrempels op consooltjes. Aflijnend, uitgewerkt hoofdgestel met vierkante venstertjes tussen de uitgelengde consoles. Links aanleunende vijf traveeën brede gevelwand onder doorlopende kroonlijst. Begane grond met imitatiebanden en halfcirkelvormige vensters. Rechthoekige omlijste bovenvensters met doorlopende onderdorpels op de bel-etage."

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven.

Gevel Twekerkenstraat

Deze gevel vertoont een drieledige opbouw: hoekgebouw – centraal deel – hoekgebouw, de kenmerken van de hoekgebouwen stemmen overeen met de kenmerken van dezelfde onderdelen bij de pleingevels. Het centrale deel week af vermits het een magazijn was en de ramen op de gelijkvloerse verdieping enkel een bovenlicht hadden. Er was een poort aanwezig in de middelste travee van deze gevel.²⁵

Kleurenpalet na kleuronderzoek²⁶:

- S0502Y > gevel + kroonlijst (met inbegrip van consoles) + raamdorpels verdiepingen + horizontale lijsten + raamomlijstingen
- RAL9003 > ramen
- RAL 6005 (NCS7020-B94G) > smeedijzeren borstweringen ramen

Het gebouw had een schilddak, bekleed met leien, waarin vijf dakramen aanwezig waren.²⁷ Er kan niet met zekerheid gesteld worden dat deze ramen origineel zijn.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

²² Bijlage 2D; Foto's Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent scan 0023 & scan0029

²³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.124

²⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Neoclassicistisch burgerhuis, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21292> (geraadpleegd op 20 december 2016)

²⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 76, 150 & hva 2004-247-114

²⁶ Correspondentie Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent dd. 20/09/2007 tijdens uitvoering gevelrestauratie

²⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 76

De gevelindeling en afwerking is vrij gaaf bewaard gebleven. Er is geen origineel schrijnwerk meer aanwezig, alle ramen werden vervangen. De ramen op de gelijkvloerse verdieping hadden vroeger een andere indeling,²⁸ die vermoedelijk al anders was dan de originele indeling. De rondbogige omlijstingen op geprofileerde horizontale lijst van deze ramen was oorspronkelijk ook aanwezig (naar model van het hoekgebouw in de Tweekerkenstraat). Deze lijsten, alsook de raamomlijstingen op de eerste verdieping zijn in een latere fase heraangebracht met een ander profiel.

De voordeur met twee vleugels is, afgaand op de vormgeving en detaillering, niet origineel. Het bovenlicht zou nog origineel kunnen zijn.

Het dak is bekleed met natuurleien en de nok is afgewerkt met zwarte pannen.

Gevel Tweekerkenstraat

Beide hoekgebouwen hebben hun originele uitzicht behouden. Op de gelijkvloerse verdieping van het centrale deel werden alle raamopeningen, (behalve de deur in het midden) verlaagd in 1989.²⁹ Tijdens een recente verbouwing werd de deur verplaatst naar de rechtertravee en werd de deur in de middentravee opnieuw een raam. Er is geen origineel buitenschrijnwerk meer aanwezig, met uitzondering van het bovenlicht boven de inkomdeur van het rechter hoekgebouw. De rondbooglijsten op de gelijkvloerse verdieping, alsook de raamomlijstingen op de eerste verdieping zijn in een latere fase heraangebracht met een ander profiel.

Het vroegere schilddak is verbouwd tot zadeldak en de dakramen zijn verdwenen. Het dak is bekleed met natuurleien en de nok is afgewerkt met zwarte pannen.

SINT-PIETERSPLEIN 17-29 (LOT 53-57)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Stadswoningen (ID: 21202)³⁰

"Zuidelijke gevelwand van zeventien traveeën met een gelijkaardige compositie van telkens twee identieke hoekpanden, twee zijpanden van drie traveeën (nummer 18-19-20 en één travee van 21 en nummer 26) en een centrale partij van vijf traveeën (nummer 21, 22, 23-25). Enkel de twee traveeën van nummer 22 behielden hun oorspronkelijk bepleisterd parement en ordonnantie. De overige gevels werden gecementeerd en bij nummer 18-20, 23-25, 26 en 27 werd bovendien de gelijkvloerse verdieping gebouwd. Enkel bij nummer 26 is deze verbouwing bijzonder merkwaardig met een art-nouveaupui van een apotheek: houten bovenlicht met mortier. Winkelramen met bovenlichten in glas in lood. Bekronende kroonlijst en centraal gebogen fronton. Eveneens merkwaardige behouden apotheekinrichting."

SINT-PIETERSPLEIN 17

Pleingevel

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het hoekgebouw – zie algemene beschrijving hierboven. Een foto uit het begin van de 19de eeuw³¹ toont een gepleisterde gevel met op de gelijkvloerse verdieping imitatiebanden.

Huidig uitzicht

Eenvoudig gecementeerde gevel die de originele gevelindeling volgt. De ramen van de eerste en tweede verdieping liggen in verdiepte velden die over de niveaus doorlopen. Voor de uitspringende geveldelen is een plint uit blauwe hardsteen aanwezig, de inspringende delen onder de ramen hebben een gecementeerde plint. Boven de ramen van de eerste verdieping is nog de druiplijst uit blauwe hardsteen aanwezig, met eronder de lekdorpel uit blauwe hardsteen. Op zolderniveau is er nog één klein raam per travee tussen de console aanwezig.

²⁸ Foto's Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent, Bijlage 2D; scan 0023 & 0029

²⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 144-148-150-151

³⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Stadswoningen, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21202> [geraadpleegd op 16 december 2016].

³¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.188

Van het originele houten schrijnwerk is er weinig bewaard gebleven. In de keldergaten zitten grote houten ramen met een eenvoudige profilering, deze zijn moeilijk te dateren. Het houten bovenlicht van de voordeur heeft een sterk geprofileerd houten kalf dat in het midden sporen vertoont van de aanwezigheid van een ornament. Deze profilering komt ook terug in de twee ramen op deze verdieping. Deze kalfen zijn echter niet origineel. Het houtwerk van het raamkader en het kader van het bovenlicht die een eenvoudige profilering vertonen, dateren vermoedelijk uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Onder dit kalf werd een voordeur geplaatst met beglaasd bovenlicht. De koperen deurknop met bloemmotief lijkt gerecupereerd 19de-eeuws.

De ramen op de eerste verdieping hebben een rood geschilderd bovenlicht met een halfbolle profilering op kalf en verticale stijl, op de kruising van beiden bevond zich eertijds een ornament. Deze bovenlichten (of wat er nog van rest) zijn hoogst waarschijnlijk origineel (met uitzondering van het glas en de deklatten). Onder het bovenlicht werd een nieuw raamkader ingebracht met vast bovenlicht waaronder opendraaiende vleugels, afgewerkt met een donkere vernislaag. De drie ramen op de tweede verdieping zijn laat 20ste-eeuws. De oorspronkelijke gietijzeren balustrades voor de ramen op de eerste verdieping zijn bewaard gebleven.

De houten kroonlijst met de voluutvormige houten consoles is nog aanwezig, maar werd uitbekleed met planchetten uit kunststof.

Het zadeldak is met natuurleien bedekt. Deze zijn mogelijks nog origineel. De nokken en achterste dakvlakken zijn afgewerkt met pannen.

Zijgevel

Historisch uitzicht

Zijgevel van 2 traveeën in de verbindingsstraat tussen het Sint-Pietersplein en het Kramersplein. Een lekdorpel uit blauwe hardsteen onder de ramen van de eerste verdieping van de pleingevel, werd nog een meter om de hoek doorgetrokken om een visuele continuïteit te bekomen.

De oudste bron die iets vertelt over het vroegere uitzicht van deze gevel is een foto en bouwaanvraagplan uit 1966.³² Dit beeld toont een vlak gepleisterde/gecementeerde gevel met een raam en een deur die toegang geeft tot het café op de gelijkvloerse verdieping, twee maal twee blindnissen op de eerste en tweede verdieping en twee zolderramen.

Huidig uitzicht

De gevel is momenteel afgewerkt met een cementering waarin schijnvoegen zijn getrokken. Verder bezit de zijgevel geen ornamentering. Oorspronkelijk was deze gevel wellicht afgewerkt met kalkbepleistering. Het keldergat is deels dichtgemetseld. In het onderste deel bevindt zich sterk verbouwd houten schrijnwerk.

In de grootste vensteropening op de gelijkvloerse verdieping stak vroeger een deur (minstens tot 1966), deze was bereikbaar via een trap die nog deels afleesbaar is in de huidige cementering.³³ Deze deur werd later vervangen door een raam. Voor het huidige houten, bruin geschilderde raam werd mogelijk het bovenlicht van de vroegere deur gerecupereerd, hieronder bevindt zich een tweede bovenlicht en twee opendraaiende vleugels. Afgaand op de detaillering, zouden delen van het kader in het raam links van de deur nog origineel kunnen zijn.

Het houten schrijnwerk van de eerste en tweede verdieping dateert uit 1967. In 1966 werd er een bouwaanvraag ingediend om de vier blindnissen (huidige ramen/nissen op eerste en tweede verdieping) open te maken. Blijkbaar werden enkel de twee linker openingen uitgevoerd.

In de zolderverdieping bevinden zich twee kleine houten raampjes die mogelijk nog origineel zijn.

De kroonlijst is bekleed met planchetten uit kunststof. Hieronder bevindt zich mogelijk nog de originele houten kroonlijst.

SINT-PIETERSPLEIN 18-20

³² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 190, 194

³³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 201, 202

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven.³⁴

Huidig uitzicht

In 1960 vond echter een ingrijpende verbouwing plaats waarna de gevel haar huidige indeling kreeg. Er werd een niveau extra gecreëerd waardoor de horizontale gevelverdeling niet meer overeenstemt met de naastliggende gebouwen. Op de gelijkvloerse verdieping is een garagepoort toegevoegd. Gevel van twee traveeën en vier bouwlagen met zolderverdieping. De huidige vlak gecementeerde gevel wordt enkel geaccentueerd door verdiepte raamvelden van de eerste tot tweede verdieping. De originele lekdorpel uit blauwe hardsteen boven het raam van de eerste verdieping is nog aanwezig alsook delen van de horizontale lijst ter hoogte van de ramen van de derde verdieping.

Het schrijnwerk bestaat integraal uit kunststof en is dus niet origineel. De kroonlijst is bekleed met planchetten uit kunststof. Mogelijk zit hieronder nog de originele houten kroonlijst.

Het zadeldak is bedekt met kunstleien.

SINT-PIETERSPLEIN 21

Historisch uitzicht

Deze woning van twee traveeën maakt voor de helft deel uit van een zgn. zijdeel en voor de helft van het zgn. centrale deel zoals beschreven onder algemene beschrijving hierboven. De twee traveeën hadden dus in oorsprong andere kenmerken.³⁵ Dit geeft aan dat de interne planindeling volledig ondergeschikt was aan de strenge gevelordonnantie.

Huidig uitzicht

Vandaag is het pleisterwerk vervangen door een eenvoudige cementering waarbij enkel de verdiepte gevelvelden in de rechter travee voor enig reliëf zorgt. De gevelindeling is gelijkaardig aan de originele indeling met uitzondering van de vitrine op het gelijkvloerse niveau. De lekdorpels uit blauwe hardsteen onder de ramen van de verdiepingen zijn nog aanwezig.

Al het schrijnwerk is uit PVC. Ter hoogte van de borstwering op de eerste verdieping is in de rechter travee nog de gietijzeren balustrade aanwezig.

De kroonlijst wordt in de rechter travee gedragen door sierlijk uitgewerkte consoles. Achter de uitbekleding van de kroonlijst schuilt vermoedelijk nog de originele houten gootconstructie.

Het dak is bekleed met recente kunstleien.

SINT-PIETERSPLEIN 22

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel – zie algemene beschrijving hierboven.

Huidig uitzicht

Dit gebouw is het enige in dit huizenblok dat nog zijn geveldecoratie grotendeels heeft weten te behouden.

In 1969 werden de verbouwingen aan de gelijkvloerse verdieping uitgevoerd. Hierbij werden de twee gevelopeningen vergroot tot de buitenste rand van de rondbogige omlijstingen. In 2010 werden deze openingen echter terug verkleind en kregen ze een nieuwe, hedendaagse invulling. Het houten wit geschilderd schrijnwerk op de verdiepingen werd recent naar historiserend model vernieuwd. Voor de ramen van de eerste verdiepingen is de gietijzeren balustrade nog aanwezig.

³⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.188

³⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.218

Het dak is met kunstleien afgedekt. Hierin bevinden zich twee recente dakvlakramen.

SINT-PIETERSPLEIN 24

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de centrale delen – zie algemene beschrijving hierboven. In oorsprong had dit huis dezelfde gevelopbouw als nr. 22.

Huidig uitzicht

In 1957 werd een bouwaanvraag goedgekeurd voor de verbouwing van de gelijkvloerse verdieping waar een extra niveau werd ingevoegd en een garagepoort werd gebouwd. Op de eerste verdieping werden de ramen verkleind.

De cementering van de gevel is recent wit geschilderd met een lage plint uit blauwe hardsteen. Enkel de horizontale lijsten en verdiepte verticale geleding over de eerste en tweede verdieping en tussen de consoles onder kroonlijst zijn nog origineel.

Al het schrijnwerk is in PVC uitgevoerd met bovenaan verluchtingsroosters, vermoedelijk als gevolg van de verbouwing in 2001. De houten kroonlijst, gedragen door zes houten consoles, waarvan enkel de horizontale geleding van het onderste deel niet meer aanwezig is, is nog origineel.

De dakbedekking bestaat uit recente kunstleien. Er zijn twee dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 26

Historisch uitzicht

19de eeuwse lijstgevel

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven.

Oorspronkelijk kleurenpalet na kleuronderzoek³⁶:

- SO502Y > pleisterwerk gevel
- RAL9003 > ramen
- RAL 6005 (NCS7020-B94G) > smeedijzeren borstweringen ramen

Op de gelijkvloerse verdieping werd in 1923 (door architect Goedertier, wellicht bijgestaan door architect F. Dierkens) een nieuwe winkelpui ingebracht. De oorspronkelijke lijstgevel werd aangepast voor deze winkelpui. De lekdorpel uit blauwe hardsteen onder de ramen van de eerste verdieping, werd plaatselijk verhoogd om ruimte te geven aan de bekroning van de pui. De gietijzeren balustrades t.h.v. de ramen werden eveneens hoger geplaatst.

Als monument beschermd gedeelte: de winkelpui

Het betreft een voor Gent uniek geheel in een overgangsstijl van art-nouveau naar art-deco met vooral opmerkelijke en kleurrijke bovenlichten in glas-in-lood met typische art-deco bloemmotieven. Het vlak glas onderaan is geplaatst in fijne messing profieltjes in zuilvorm. Centraal in de gevel zit de toegangsdeur welke verdiept is gelegen in een klein voorportaal. De deur is beglaasd met gekleurd glas-in-lood in een eenvoudig patroon alsook het bovenlicht waarin een mortier is afgebeeld. Aan weerszijden van de deur zitten gebogen glaspanelen die boven de deur aansluiten op een waaivormige gebogen glas-in-lood bekroning met bloemmotieven.

Het houten schrijnwerk waarin het geheel van glas en glas-in-lood werd geplaatst is versierd met houtsnijwerk in gelijkaardige motieven aan deze van het glas-in-lood, het pleisterwerk en de meubels in het interieur. Naast het doel als kader voor het glaswerk bevat dit schrijnwerk eveneens een groot rolluik van 8.00 m breed op 4.00 m

³⁶ Info Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent

hoog, dat de volledige pui afsluit. Centraal onderaan in het rolluik zit een uitneembaar deurtje zodat men, in gesloten toestand, naar binnen kan om het rolluik te openen. Links en rechts in het schrijnwerk zitten geleiders ingewerkt en de “kroonlijst” bovenaan de pui is in feite een rolluikbak waarin het rolluik wordt opgerold. Deze rolluikbak is met paneeltjes en houtsnijwerk afgewerkt en heeft centraal een gebogen fronton. Het geheel is bovenaan afgeschermd met een loden slab en kraal aan de voorrand. Origineel waren in de panelen de woorden (van links naar rechts) “pharmacie”, “Vooruit” en “apotheek” in opzetletters aangebracht. Bij de restauratie waren de opzetletters weg en vervangen door een geschilderde versie. Het woord “Vooruit” was niet meer aanwezig en vervangen door een lichtreclame “apotheek”. Tijdens het afhalen van de oude verflagen kwamen de sporen van de originele belettering duidelijk naar boven waardoor de oorspronkelijke vorm van de letters kon worden geregistreerd. Gezien de rode grondlaag waren de letters vermoedelijk met bladgoud afgewerkt. Bij het herschilderen werden de woorden “pharmacie” en “apotheek” naar exact model opnieuw geschilderd in een rode kleur. Centraal bleef de lichtreclame zonder het woord “Vooruit” behouden. De volledige pui werd herschilderd in een grijsgroene kleur (S 7010-G30Y). Deze kleur werd bepaald op basis van vrijwel intacte resten van de originele verflaag die werden gevonden achter een infokastje.

De sokkel van de pui is samengesteld uit onderdelen in terrazzo. Centraal in het inkomportaal is een kleine marmermozaïek ingewerkt.

Huidig uitzicht

De gevel, winkelpui en – inrichting werd in 2010 gerestaureerd door Architectenburo Ro Berteloot uit Gent. De gevel werd wit geschilderd op de reeds aanwezige structuurverf. De ramen van de verdiepingen zijn houten kruisramen met een diamantkop op de kruising van verticale en horizontale stijl en wellicht origineel. Deze werden behouden, gerestaureerd en herschilderd. De balustrades werden opgekuist en herschilderd in een donkergroene kleur volgens het kleuronderzoek. De boordplanken van de kroonlijst hebben nog hun origineel profiel, delen ervan zijn vernieuwd met de juiste profilering. Het zink van de goot werd vervangen en het houtwerk werd herschilderd.

Bij de restauratie werden enkele onderdelen in terrazzo vervangen (treden), andere werden hersteld. Het geheel werd opgefrist: alle oppervlakten werden licht opgeschuurd om de kleuren van de granulaten te laten herleven. Ontbrekende stukjes marmer in de mozaïek werden aangevuld.

Het dak is bekleed met vezelcementleien van een vrij groot formaat in ruitpatroon.

SINT-PIETERSPLEIN 27

Historisch uitzicht

Hoekgebouw met drie traveeën gericht op het Sint-Pietersplein en één travee om de hoek. Het oorspronkelijk uitzicht van de pleingevel stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven.³⁷ Bouwtekeningen uit 1868/1870³⁸ tonen de gevel zijde Overpoortstraat met twee traveeën. Er is echter geen bewijs dat hier ooit twee traveeën aanwezig waren. Een bouwaanvraag voor de buurpanden rechts (nr. 28-29) toont de toestand van nr. 27 in 1908 met winkelpui op de gelijkvloerse verdieping.³⁹

Huidig uitzicht

De gelijkvloerse verdieping werd in 1933 volledig verbouwd waarbij een toegang tot het pand werd gerealiseerd door het afsnijden van de hoek van het gebouw op dit niveau.⁴⁰ In dat jaar kwam de huidige gevelindeling van de gelijkvloerse verdieping tot stand.

De gevelafwerking uit pleisterwerk van de verdiepingen is met een witte structuurverf overschilderd. De originele lijsten uit blauwe hardsteen en gepleisterde ornamenten (raamomlijstingen met bekroning, hartvormige krullen onder kroonlijst) zijn nog aanwezig en in goede staat bewaard.

³⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.252

³⁸ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.253, 256

³⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.257

⁴⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, p.160

Al het schrijnwerk is uit kunststof en dus niet origineel. Langs beide zijden van het hoekgebouw is nog de originele kroonlijst met consoles aanwezig.

De dakbedekking bestaat uit kunstleien.

SINT-PIETERSPLEIN 28

Historisch uitzicht

Gevel van 2 traveeën waarvan de gelijkvloerse en eerste verdieping terug gaan tot 1871/1873, de tweede verdieping en zolderverdieping werden toegevoegd in 1908.⁴¹ Het oorspronkelijk uitzicht is getekend op een bouwaanvraag uit dat jaar uit 1868.⁴² Hierop zijn imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping zichtbaar, lijstwerk met sluitstukken rond de ramen op de verdiepingen en een kroonlijst met consoles waartussen verdiepte gevelvelden en/of zolderramen.

Huidig uitzicht

Onder de lekdorpel werd de gevel grondig verbouwd, vermoedelijk op het einde van de 20ste eeuw. Ontpleisterde gevel uit baksteenmetselwerk met vlakke, gecementeerde omlijstingen rond de ramen van de verdiepingen. Gelijkaardig schrijnwerk uit PVC aan nr. 27 voor de verdiepingen.

Winkelpui uit modern houten schrijnwerk. De originele houten kroonlijst (uit 1908) is bewaard en wordt momenteel nog door 4 restanten van de originele consoles gedragen.

De dakbedekking bestaat uit kunstleien.

SINT-PIETERSPLEIN 29

Historisch uitzicht

Gelijklopende bouwgeschiedenis en uitzicht als het naastgelegen pand nr. 28.

Huidig uitzicht

De gevel vertoont dezelfde kenmerken als nr. 28. Enkel de winkelpui is verschillend van uitzicht maar bezit evenmin originele elementen. Het schrijnwerk bestaat uit ongeschilderde houten ramen (einde van de 20ste eeuw/begin 21ste eeuw).

De dakbedekking bestaat uit rode pannen.

SINT-PIETERSPLEIN 30-51 (LOT 31-37)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Burgerhuizen en openbare trap (ID: 21204)⁴³

"Westelijke gevelwand tussen de Sint-Amandstraat en de monumentale trap die naar het Sint-Amandplein leidt. Vrij oorspronkelijk behouden drieëntwintig traveeën brede wand met hoekpanden van elk drie traveeën, zijpanden van vijf traveeën en centraal risaliet van zeven traveeën. Enkel bij nummer 42 (Sint-Amandstraat 59) werd de begane grond storend verbouwd. Sint-Amandplein 2-4 met gelijkaardige zijgevel uitziend op het Sint-Amandplein voorzien van dubbele trap met bordes."

SINT-PIETERSPLEIN 30-41

Historisch uitzicht

Dit gebouw heeft langs drie zijden straatgevels. De twee zijden die uitgeven op de Sint-Amandstraat en het Sint-Pietersplein hebben elk één travee. De 'hoekgevel' heeft drie traveeën. Het uitzicht van de gevels langs het plein en op de hoek stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven.⁴⁴

⁴¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, p.164

⁴² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.264

⁴³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Burgerhuizen en openbare trap, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21204> (geraadpleegd op 16 december 2016).

⁴⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.281-284

Een toegangsdeur met treden (uit blauwe hardsteen? analoog aan de andere huizen in deze gevelrij) bevond zich langs de zijde van het Sint-Pietersplein.⁴⁵ Van het gelijkvloers niveau van de hoekgevel en de gevel in de Sint-Amandstraat kan niet met zekerheid de originele toestand beschreven worden. Enkel de toestand vanaf 1960⁴⁶ kan achterhaald worden. Het is niet duidelijk in hoeverre de lekdorpel uit blauwe hardsteen en de consoles die de kroonlijst dragen langs de gevel in de Sint-Amandstraat doorliepen.

Huidig uitzicht

Door interne verbouwingswerken (o.a. het wijzigen en toevoegen van vloerniveaus), is de oorspronkelijke gevelindeling drastisch gewijzigd. Langs de zijde van het Sint-Pietersplein en de Sint-Amandstraat werden de interne verbouwing verborgen achter dichtgemetselde vensteropeningen. Deze nissen komen evenwel overeen met de originele openingen. De hoekgevel telt ramen die overeenkomen met vijf bouwlagen en een bijkomende zolderverdieping die als een grote dakkapel is uitgewerkt. In de derde gevel zijn ook alle openingen verdiept dichtgemetseld. Alle gevels zijn gecementeerd en wit geschilderd. Enkel de lekdorpels in blauwe hardsteen, de blauwe hardstenen bekroning van de raamopeningen van de eerste verdieping (zijde Sint-Pietersplein en Sint-Amandstraat) en de verdiepte gevelvelden resteren nog van de originele gevel, andere gepleisterde geveldecoratie is niet meer aanwezig.

Het schrijnwerk in de hoekgevel is tijdens een recente verbouwing volledig vernieuwd. De zoldervensters die zich eertijds tussen de consoles van de kroonlijst bevonden, zijn dichtgemetseld. De gietijzeren balustrades aan de ramen eerste verdieping in de pleingevel, zijn niet bewaard gebleven.

Langs de pleingevel en de hoekgevel rust de kroonlijst op de originele houten consoles. Langs de Sint-Amandstraat is er nog één console aanwezig. Het is niet zeker of deze over de volledige lengte van de kroonlijst langs deze gevel aanwezig waren. De houten kroonlijst op consoles is origineel en in goede staat.

Het dak is langs de drie zijden bedekt met natuurleien.

SINT-PIETERSPLEIN 42 / SINT-AMANDSTRAAT 59

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met treden uit blauwe hardsteen ernaartoe analoog aan de bewaard gebleven voordeuren in deze gevelrij. Rechts daarvan was conform de geveltekening uit 1933 een deurvenster met blauwe hardstenen treden aanwezig.⁴⁷ Mogelijk is dit deurvenster reeds een verbouwing en zat er oorspronkelijk een kleiner raam met eronder een keldergat. (Dit zou verder kunnen onderzocht worden aan de hand van bouwsporen in situ in de kelder.)

Gevel Sint-Amandstraat

Gevel van 2 traveeën. Verschillende bouwaanvragen geven ons een beeld van de begin 20ste-eeuwse toestand van de achtergevel (eveneens twee traveeën breed) uitgevend op de Sint-Amandstraat. In 1903 was de gelijkvloerse verdieping afgewerkt met imitatiebanden in (vermoedelijk) pleisterwerk en zaten er twee openingen (raam en deur) in de gevel.⁴⁸ Het is niet duidelijk of hier geprofileerde consoles onder de goot aanwezig waren analoog aan het hoekpand.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Van de afwerking en indeling van de gelijkvloerse verdieping van de pleingevel is niets meer bewaard gebleven. De eerste en tweede verdieping hebben hun gepleisterde afwerking behouden, enkel de gepleisterde sluitstukken van de raamomlijstingen van de tweede verdieping ontbreken. De verdiepte gevelvlakken en gevellijsten onder en

⁴⁵ Bijlage 2D; Beeldbank Gent, SCMS_FO_6013 & A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.298 (linker travee)

⁴⁶ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.284

⁴⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.298

⁴⁸ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.297

boven de ramen, alsook de raamomlijstingen hebben het origineel uitzicht bewaard. De raamdorpels eerste verdieping werden gewijzigd: de raamdeuren met gietijzeren balustrade werden aangepaste tot raamopeningen met borstwering. In 1945 werden de ramen op de eerste verdieping langs de bovenzijde verlaagd ten behoeve van een vals plafond. Deze situatie is nog steeds aanwezig.

Het schrijnwerk van de gelijkvloerse, eerste en tweede verdieping is uitgevoerd in PVC. De originele zolderraampjes zijn niet meer aanwezig. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn niet bewaard gebleven.

De originele kroonlijst met alle houten consoles is nog aanwezig. De boordplanken hebben het origineel profiel bewaard.

Het dak is bedekt met kunstleien. Tussen het voorste en achterste dakvlak ligt een plat verbindingsstuk waardoor de nokhoogte lager is dan de rechts aanpalende woningen. Rond het derde kwart van de 19de eeuw werden de twee dakkapellen toegevoegd.

Gevel Sint-Amandstraat

Vlak gepleisterde gevel zonder ornamentering met uitzondering van de raamomlijstingen op de eerste en tweede verdieping en de geprofileerde lijst onder de zolderamen die onderbroken wordt omdat het origineel zolderraam verlaagd werd. De indeling van de openingen op de gelijkvloerse verdieping dateert uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. De raamomlijstingen van de verdiepingen tonen de originele grootte van de gevelopeningen. De ramen op de eerste verdieping werden analoog aan de pleingevel langs de bovenzijde verlaagd. Het rechtse zolderraam werd in een latere fase naar onder toe vergroot.

Al het schrijnwerk bestaat uit PVC. De houten kroonlijst loopt in het verlengde van het hoekpand door en heeft haar originele profilering behouden.

Dakbedekking uit rode pannen met twee dakvlakramen.

SINT-PIETERSPLEIN 43 / SINT-AMANDSTRAAT 55

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met blauwe hardstenen treden, rechts hiervan bevond zich een raam met eronder een keldergat.

Gevel Sint-Amandstraat

Van deze gevel zijn er geen oude documenten teruggevonden die het oorspronkelijk uitzicht weergeven. Afgaand op de huidige gevelkenmerken (gepleisterde gevel met op de gelijkvloerse verdieping imitatiebanden, geprofileerde lijsten rond de ramen en lekdorpel in blauwe hardsteen), kan qua vormgeving en materialisatie vermoed worden dat dit de oorspronkelijke afwerking was. De oorspronkelijke raamdetaillering kan teruggevonden worden in de ramen van de rechtse travee. In deze gevel is geen deur aanwezig. Afgaand op de aanwezigheid van de twee keldergaten, was dit oorspronkelijk wellicht ook zo.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De gevelindeling, het vlakke pleisterwerk, het lijstwerk en de treden uit blauwe hardsteen ter hoogte van de voordeur zijn vrij gaaf bewaard gebleven.

Het schrijnwerk van de ramen van gelijkvloerse, eerste en tweede verdieping bestaat uit PVC en is dus niet meer oorspronkelijk. De houten voordeur is recent vernieuwd naar oorspronkelijk model. De zolderraampjes zijn ook uit hout. De gietijzeren balustrade met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten kroonlijst heeft de originele profilering bewaard.

Het dakvlak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel is goed bewaard. De ramen in de linker travee zijn niet origineel, deze in de rechtertravee op de verdiepingen met vrij hoge zekerheid wel. Het raam in de rechter travee op de gelijkvloerse verdieping heeft een andere profilering dan deze van de verdiepingen en lijkt van een latere datum dan de originele erboven.

De kroonlijst is niet origineel. Bouwsporen en een oude foto wijzen op een meer geprofileerde kroonlijst.⁴⁹

Het dakvlak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 44

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met blauwe hardstenen treden, rechts hiervan bevond zich een raam met eronder een keldergat.

Gevel Sint-Amandstraat

Gepleisterde lijstgevel met imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping. Op de plaats van de huidige deuropening zat vroeger een venster.⁵⁰ Hierop wijzen ook de ogen (om luiken in op te hangen) bovenaan de deuropening en de aftekening van de vroegere vensterdorpel.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Recent gerestaureerde gevel die het oorspronkelijk uiterlijk zo dicht mogelijk benadert. Het pleisterwerk en de raamomlijstingen werden in ere hersteld.

Al het houten schrijnwerk is recent vernieuwd naar oorspronkelijk model. Bij de voordeur werden vermoedelijk nog delen van het originele lijstwerk herbruikt. De gietijzeren balustrade met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten kroonlijst heeft de originele profilering bewaard.

Het dak is bedekt met natuurleien en werd recent herlegd. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Recent gerestaureerde gevel die het oorspronkelijk uitzicht zo dicht mogelijk benadert. Het pleisterwerk met imitatiebanden werden in ere hersteld. De gepleisterde lijsten op de verdiepingen hebben niet meer hun originele profilering zoals bij de aanpalende panden wel het geval is. Al het houten schrijnwerk is recent vernieuwd naar oorspronkelijk model (met uitzondering van de voordeur).

De kroonlijst is niet origineel. Bouwsporen en een oude foto wijzen op een meer geprofileerde kroonlijst.⁵¹

Het dak is bedekt met natuurleien en werd recent herlegd. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig. Er werd ook een hoge dakuitbouw van twee verdiepingen gerealiseerd.

SINT-PIETERSPLEIN 45

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het uitzicht van de linker travee stemt overeen met de opbouw van de zijdelen, het uitzicht van de rechtertravee stemt overeen met de opbouw van het centrale geveldeel – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker

⁴⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.283

⁵⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.283

⁵¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.283

travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met blauwe hardstenen treden, rechts hiervan bevond zich een raam met eronder een keldergat.

Gevel Sint-Amandstraat

De rechtse travee van deze gevel bevindt zich op de rooilijn en was hoogst waarschijnlijk afwerkt met een bepleistering en imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping analoog aan de achtergevel van Sint-Pietersplein 44. De linkse travee ligt een stuk dieper dan de rooilijn en was op een meer eenvoudige manier afgewerkt. Hiervoor verwijzen we naar de beschrijving van de achtergevel van Sint-Pietersplein 46.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De gevelindeling, het lijstwerk en de treden uit blauwe hardsteen ter hoogte van de voordeur zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Op al het pleisterwerk en delen uit blauwe hardsteen (zowel vlakke delen als lijsten) werd een laag structuurverf aangebracht wat het origineel uitzicht schaadt.

Al het schrijnwerk van de ramen is uit PVC, behalve het raam naast de voordeur. Het bovenlicht met kalf van de voordeur is nog origineel, de voordeur werd vervangen door een houten deur exemplaar. Het guillotineraam rechts van de voordeur dateert mogelijk uit de tweede helft van de 20ste eeuw, naar analogie met nr. 49. De gietijzeren balustrade met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn niet bewaard gebleven.

De houten kroonlijst werd ooit vernieuwd en verloor hierbij haar oorspronkelijke profilering. De consoles die de kroonlijst in de rechter travee dragen, zijn nog allen behouden.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak is een klein dakvlakraam aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Rechtse travee: recent herschilderde gepleisterde gevel met originele gevelindeling en lijstwerk. De vensteropeningen werden deels dichtgemetseld en met glasdallen verder ingevuld.

Linker travee: vlak gepleisterde en grijs geschilderde gevel met schrijnwerk in PVC. Er zijn geen originele elementen meer aanwezig.

Het dak is bekleed met grijze pannen. In het dakvlak is één dakvlakraam aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 46

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met blauwe hardstenen treden, rechts hiervan bevond zich een raam met eronder een keldergat.

Gevel Sint-Amandstraat

Deze gevel maakt deel uit van de achterzijde van de huizenrij nr. 46-50, welke geen straatgevels zijn, maar dieper liggen achter een tuinmuur aan straatzijde.

Van deze achtergevels zijn er geen oude bouwplannen, noch iconografisch materiaal bewaard gebleven waarop we ons kunnen baseren om met zekerheid de oorspronkelijke toestand te achterhalen. De bouwrichtlijnen die bij de verkoop van het terrein werden meegegeven, leggen enkel voorwaarden op omtrent de voorgevel, voor de zijgevels in de zijstraten kon de bouwheer een eigen passend ontwerp maken, dit geldt vermoedelijk ook voor de achtergevels. Enkel de bouwsporen ter plaatse kunnen ons een beperkt idee geven.

Vermoedelijk was de achterzijde van deze huizenrij niet bepleisterd en had ze evenveel traveeën als de pleingevel. De bakstenen achtergevels vertonen sporen van witte verf wat erop wijst de ze oorspronkelijk gekalkt waren.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De gevelindeling, het lijstwerk en de treden uit blauwe hardsteen ter hoogte van de voordeur zijn vrij gaaf bewaard gebleven. Op het pleisterwerk en delen uit blauwe hardsteen (zowel vlakke delen als lijsten) werd een laag structuurverf aangebracht wat het origineel uitzicht schaadt.

Al het schrijnwerk is uit PVC en dus niet oorspronkelijk. Enkel het raam op de gelijkvloerse verdieping in de rechtertravee is uit hout, maar is een latere verbouwing, het profiel komt niet geheel overeen met het oorspronkelijk model. Het bovenlicht met kalf van de voordeur is nog origineel. De voordeur is uit hout, maar niet naar oorspronkelijk model. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten kroonlijst werd ooit vernieuwd en verloor hierbij haar oorspronkelijke profilering. De originele consoles die de kroonlijst dragen zijn allen behouden.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn één klein dakvlakraam aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Vlak gepleisterde en grijs geschilderde gevel met schrijnwerk in PVC. Er zijn geen originele elementen meer aanwezig.

Het dak is bekleed met grijze pannen. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 47

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevindt zich een deur, in de rechter travee een raam en keldergat.

Gevel Sint-Amandstraat

Deze gevel vertoonde dezelfde kenmerken als beschreven onder nr. 46.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De gevelindeling, het vlakke pleisterwerk, het lijstwerk en de treden uit blauwe hardsteen ter hoogte van de voordeur zijn vrij gaaf bewaard gebleven.

De houten voordeur is vernieuwd, maar werd naar origineel model nagemaakt. De detaillering van het bovenlicht stemt niet geheel overeen met de oorspronkelijke detaillering. Het guillotineraam rechts van de voordeur dateert mogelijk uit de tweede helft van de 20ste eeuw, naar analogie met nr. 49. De vier donkerblauw geschilderde ramen op de eerste en tweede verdieping bestaan uit hout en hebben dezelfde indeling als de oorspronkelijke ramen, maar een meer eenvoudige (rechte) detaillering. De twee vensteropeningen in de zolderverdieping zijn dichtgemetseld. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet bewaard gebleven.

De houten kroonlijst werd ooit vernieuwd en verloor hierbij haar oorspronkelijke profilering. De consoles die de kroonlijst dragen, zijn allen behouden.

Het dak is bekleed met natuurleien. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Gepleisterde en wit geschilderde gevel met vernieuwde houten kroonlijst. Het schrijnwerk is volledig uit PVC.

Dakbedekking uit rode pannen met een vier dakvlakramen.

SINT-PIETERSPLEIN 48

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel – zie algemene beschrijving hierboven.

Gevel Sint-Amandstraat

Deze gevel vertoont dezelfde kenmerken als beschreven onder nr. 46.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Deze gevel werd recent gerestaureerd met respect voor het oorspronkelijk uitzicht.

De gevelindeling, het vlakke pleisterwerk, het lijstwerk en de treden uit blauwe hardsteen ter hoogte van de voordeur zijn vrij gaaf bewaard gebleven.

Al het schrijnwerk bestaat uit hout. Het kelderraam is origineel. De ramen op de kelder-, eerste, tweede en zolderverdieping zijn gerestaureerde, originele ramen met metalen roeden. De voordeur werd vernieuwd naar oorspronkelijk model, enkel het bovenlicht is nog origineel. Het guillotineraam rechts van de voordeur dateert mogelijk uit de tweede helft van de 20ste eeuw, naar analogie met nr. 49. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet bewaard gebleven.

De houten kroonlijst werd ooit vernieuwd en verloor hierbij haar oorspronkelijke profilering. De consoles die de kroonlijst dragen, zijn allen behouden.

Het dak is bekleed met natuurleien. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Eenvoudige gevel uit baksteen metselwerk met schrijnwerk uit PVC en vernieuwde houten kroonlijst.

Het dak is bekleed met grijze pannen. In het dakvlak is één dakvlakraam aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN 49

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. Op de gelijkvloerse verdieping was er in de linkse travee een poort aanwezig, in het midden een raam en rechts een deur (volgens een bouwaanvraag uit 1924)⁵². Mogelijk was er oorspronkelijk in de rechter travee ook een raam aanwezig. Hier bevindt zich namelijk een keldergat met raam (zoals ook te zien op voorgaande bouwaanvraag), terwijl in geval van een deur meestal treden uit blauwe hardsteen aanwezig waren.

Gevel Sint-Amandstraat

Deze gevel vertoont dezelfde kenmerken als beschreven onder nr. 46. Afwijkend in dit geval is dat de gevel 1m dieper op het perceel staat dan de andere achtergevels in deze rij. Er is bovendien een lage, derde bouwlaag aanwezig waarin drie ramen zitten. De uitsprong was reeds van bij het begin aanwezig wat kan afgeleid worden uit de kadastrale mutatieschets van 1861.⁵³

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

⁵² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.330

⁵³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.329

Huis van drie traveeën met in de linker travee een koetspoort. De grootste ingreep die op de gevel werd uitgevoerd, is het toevoegen van een erker op de eerste verdieping in 1924.⁵⁴ Een geveltekening uit 1924 (bestaande toestand) toont de aanwezigheid van een raam in de middelste travee en deur in de rechtse travee, vandaag is dit omgekeerd. De vensteropeningen van de eerste, tweede en dakverdieping (met uitzondering van de erker) hebben hun oorspronkelijke verhoudingen bewaard.

Enkel op de gelijkvloerse verdieping en de borstwering onder de ramen van de eerste verdieping is het originele pleisterwerk deels bewaard gebleven. Alle gepleisterde afwerking erboven werd afgekappt. De gemetselde en blauwe hardstenen lijsten zijn wel nog aanwezig.

De inkompoort heeft haar origineel schrijnwerk bewaard, het werd hier en daar licht hersteld. Verder zijn er op de eerste verdieping in de twee linkse ramen en op de tweede verdieping in het rechtse raam, ook nog (delen van) het origineel schrijnwerk bewaard. De voordeur en het guillotineraam op de gelijkvloerse verdieping dateren van na 1924 aangezien hier eertijds ander schrijnwerk aanwezig waren.⁵⁵ De twee linkse ramen op de tweede verdieping en deze in het zolderniveau zijn uit hout, maar niet meer origineel. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven in de linkse en middelste travee, in de rechtse travee verdween ze ten behoeve van de bouw van de erker.

De houten kroonlijst heeft de originele profilering bewaard. Het dak is afgedekt met roofing.

Gevel Sint-Amandstraat

Eenvoudige gevel uit baksteen metselwerk met niet origineel schrijnwerk uit hout en deels (linker kant) originele kroonlijst. Het dak is bekleed met een mengeling van grijze en rode pannen.

SINT-PIETERSPLEIN 50

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker travee op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur met trap ernaartoe, en in de rechter travee was een raam aanwezig.⁵⁶

Gevel Sint-Amandstraat

Deze gevel vertoont dezelfde kenmerken als beschreven onder nr. 46. Het enige verschil is dat hier een derde, lagere verdieping met twee ramen aanwezig is.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De oorspronkelijke gevelindeling is na twee grote ingrepen gewijzigd. In 1925 werd het raam op de gelijkvloerse verdieping omgebouwd ten behoeve van een vlottere toegankelijkheid van de kelderverdieping. Hierdoor is er vandaag een groot kelderraam aanwezig onder een verkleind raam met borstwering op de gelijkvloerse verdieping. De interne vloerniveaus van kelder en gelijkvloerse verdieping werden bij deze ingreep gewijzigd.⁵⁷

Na 1925 werden de ramen van de eerste verdieping aangepast: de lateien en de dorpels werden verlaagd. Het nieuwe metselwerk boven de raamopeningen werd bepleisterd. Hiervan is geen bouwaanvraag bewaard gebleven.

Het schrijnwerk van de gelijkvloerse verdieping vertoont een detaillering die overeenkomt met de verbouwing uit 1925. In de vensteropeningen van de eerste en tweede verdieping zitten houten ramen die niet meer de oorspronkelijke zijn met uitzonderingen van de kalfen van de tweede verdieping. In de linkse travee zit een

⁵⁴ A.CASSIMAN, o.c., 2016, afb.330 & Bijlage 2D; hva2004-247-111

⁵⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016,afb. 330

⁵⁶ A.CASSIMAN, o.c., 2016, afb. 334

⁵⁷ A.CASSIMAN, o.c., 2016, afb.334

zolderraam uit PVC, het rechtse zoldervenster is dichtgemetseld. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn niet bewaard gebleven.

De houten kroonlijst heeft de originele profilering bewaard.

Het dak is bekleed met natuurleien. In het dakvlak is één dakvlakraam aanwezig.

Gevel Sint-Amandstraat

Eenvoudige gevel uit baksteen metselwerk met schrijnwerk uit PVC. De lateien van de vensteropeningen van de eerste verdieping werden verlaagd. In de rechtse raamopening van de eerste verdieping werd het schrijnwerk vervangen door glasdallen. De originele kroonlijst is nog aanwezig.

Het dak is bekleed met een mengeling van grijze en rode pannen.

SINT-PIETERSPLEIN 51

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het historisch uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven. Centraal op de gelijkvloerse verdieping bevond zich de deur met langs weersijden een raam.

Gevel Sint-Amandplein

Het historisch uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven. Een dubbele blauwe hardstenen trap leidt naar de eerste verdieping. Deze staat reeds getekend op de eerste kadastrale mutatieschets uit 1852.⁵⁸ Het uitzicht van de 19de -eeuwse trap en balustrade kon tot nog toe niet achterhaald worden.

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Recent gerestaureerde gevel die het oorspronkelijk uiterlijk zo dicht mogelijk benadert. De oorspronkelijke geleding van de rondboogramen met kapitelen bleef bewaard op de gelijkvloerse verdieping. Het pleisterwerk met al haar omlijstingen, imitatiebanden en ornamenten werd in ere hersteld.

Het schrijnwerk werd recent vernieuwd door houten ramen naar oorspronkelijk model. Hierbij werd in de ramen van het gelijkvloers niveau de brede tussenregel behouden om het achterliggend vloerniveau te verbergen. De bovenlichten van de ramen op de tweede verdieping zijn niet correct nagemaakt; de verticale middenstijlen zijn te breed uitgevoerd. Tussen de consoles die de kroonlijst dragen, werd in het tweede en vijfde veld (vanaf links) een extra zolderraam geplaatst waar oorspronkelijk een blindnis zat. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet meer aanwezig.

De houten kroonlijst werd recent vernieuwd en benadert de originele profilering van de boordplanken. De originele consoles werden gerestaureerd en verder aangevuld.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het gevelvlak zijn drie dakkapellen en één dakvlakraam dicht tegen de nok aanwezig. Deze ramen zijn niet oorspronkelijk en ook nog niet zichtbaar op een foto uit 1968.⁵⁹ De dakkapellen werden uitgevoerd conform een vergunde bouwaanvraag uit 1968.⁶⁰

Gevel Sint-Amandplein

Deze gevel vertoont dezelfde kenmerken als de gevel van het Sint-Pietersplein. De eenvoudige balustrade van de trappartij is niet origineel 19de-eeuws. De ramen in de 'plint' waren vroeger vermoedelijk gesloten. Tussen de

⁵⁸ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.338

⁵⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.341

⁶⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.346

consoles die de kroonlijst dragen, werd in het achtste en twaalfde veld (vanaf links) een extra zolderraam geplaatst waar oorspronkelijk een blindnis zat.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn drie dakkapellen aanwezig uit 1968.⁶¹

SINT-PIETERSPLEIN 52-59 (LOT 45-52)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Gevelwand van burgerhuizen (ID: 21205)⁶²

"Vormt de rechter, westelijke gevelwand van tweeëntwintig traveeën met sterker verbouwde ordonnantie en voornamelijk gecementeerde parementen. Bij de hoekpanden van respectievelijk vier en drie traveeën werden enkel de benedenvensters gedeeltelijk verbouwd. De zijpartijen werden op de begane grond volledig verbouwd en bovendien op de hoofdverdieping voorzien van een erker. De middenpartij bleef vrij oorspronkelijk behouden doch verkeert in slechte staat."

SINT-PIETERSPLEIN NR. 52 / SINT-AMANDPLEIN 3

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het historisch uitzicht van de gevel (4 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven. Links in de gevel op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een poort.⁶³ Rechts daarvan bevonden zich drie ramen met luiken (foto uit 1968).⁶⁴ De luiken zijn op een oudere foto echter nog niet aanwezig, en dus vermoedelijk niet oorspronkelijk.⁶⁵ De zolderramen die zich tussen de consoles van de kroonlijst bevinden zijn even groot als deze in het centrale deel en hebben dezelfde cartouchevormige omlijsting (dit in tegenstelling tot nr.51). Dit wijkt af van de originele bouwaanvraag.⁶⁶ Er waren oorspronkelijk geen dakramen aanwezig.⁶⁷

Gevel Sint-Amandplein

Oorspronkelijke zijgevel met zes blindnissen die dezelfde decoratieve bepleistering had als de voorgevel – zie algemene beschrijving hierboven.⁶⁸ De huidige vensteropeningen dateren uit 1970.⁶⁹ Er waren oorspronkelijk geen dakramen aanwezig.⁷⁰

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De originele indeling van de gevel is bewaard gebleven voor de bovenste verdiepingen. Enkel de indeling op de gelijkvloerse verdieping wijzigde in 1969; alle raamopeningen werden tot op het maaiveld verlaagd en de rechtse vensteropening werd verbreed. De gepleisterde geveldecoratie is bewaard gebleven. Op de gelijkvloerse verdieping werden bij het wijzigen van de gevelopeningen de imitatiebanden doorgetrokken tot op het vloerniveau en deels vernieuwd boven de vroegere plint (tot twee meter hoog)

De druiplijsten boven de ramen van de eerste verdieping waren vermoedelijk oorspronkelijk uit blauwe hardsteen, vandaag is het een gepleisterde lijst met eenvoudige profilering.

De bogen op de gelijkvloerse verdieping zijn ingevuld met glas gevat in een houten kader. Al het schrijnwerk van de ramen van de verdiepingen is uit gevernist hout, maar niet origineel. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven.

De houten kroonlijst en consoles zijn origineel.

⁶¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.341, 343, 346

⁶² Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Gevelwand van burgerhuizen*, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21205> (geraadpleegd op 16 december 2016)

⁶³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.350, 356

⁶⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.356

⁶⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.367

⁶⁶ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.350

⁶⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.356

⁶⁸ Bijlage 2D; hva2004-247-101

⁶⁹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.365

⁷⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.356

Het dak is bekleed met cementleien. In het dakvlak zijn drie dakkapellen en één dakvlakraam aanwezig.

Gevel Sint-Amandplein

De huidige gevelindeling van drie asymmetrisch geplaatste raamnissen op de verdiepingen en een beglaasde inkompartij op de gelijkvloerse verdieping wijkt af van de originele indeling. Het pleisterwerk ter hoogte van de kroonlijst is wel nog origineel. Het schrijnwerk dateert uit de jaren 1970.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn twee dakkapellen en één dakvlakraam aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 53

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. In de linker geveltravee bevond zich een poort op de gelijkvloerse verdieping. Rechts daarvan waren twee vensteropeningen met luiken en eronder een keldergat aanwezig. Deze twee ramen hadden rondboogvormige verdelingen in het bovenlicht. Voor de ramen eerste verdieping waren rolluiken (en rolluikbakken) aanwezig, althans in 1893. De ramen op de gelijkvloerse verdieping hadden opendraaiende luiken met lamellen. Het bovenlicht had hier een halfcirkelvormige indeling.⁷¹

Huidig uitzicht

De indeling van de originele gevel wijzigde in 1931 ingrijpend door het bouwen van een erker op de eerste verdieping. In 1930 werden de twee ramen op de gelijkvloerse verdieping vervangen door één grote winkelpui. De sierlijsten uit pleisterwerk en het vlak pleisterwerk is origineel.

Het schrijnwerk van de pui stamt uit de tweede helft van 20ste eeuw. De twee poortvleugels zijn niet origineel, het bovenlicht is op heden afgedekt en kon niet worden geëvalueerd. De ramen op de eerste en tweede verdieping zijn uit PVC. De kleine zolderramen zijn uit hout en mogelijk nog origineel. Drie gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. Deze uit de oorspronkelijk rechtse traveeën zijn herbruikt bij het bouwen van de erker.

De boordplanken van de kroonlijst heeft nog haar originele profilering.

Het dak is bekleed met natuurleien. Mogelijk zijn deze nog origineel. In het dakvlak is één dakvlakraam aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 54

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de meest linkse travee stemt overeen met de opbouw van de zijdelen, het uitzicht van de drie rechtse traveeën stemt overeen met de opbouw van het centrale deel – zie algemene beschrijving hierboven. Links op de gelijkvloerse verdieping was een deur aanwezig, rechts daarvan twee vensteropeningen.⁷²

Huidig uitzicht

Deze gevel geraakte bij werken in 1972 onherstelbaar beschadigd en werd toen grotendeels heropgebouwd en met cementmortel bezet. De imitatiebanden, die in oorsprong enkel in de twee rechtse traveeën aanwezig waren, werden in 1972 bij alle drie de traveeën uitgevoerd, echter niet in overeenstemming met de indeling van de imitatiebanden van nr. 54 wat in de huidige toestand duidelijk afleesbaar is. De grootte van alle venster- en deuropeningen dateert uit deze periode.⁷³

Al het schrijnwerk is uit aluminium. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn niet bewaard gebleven.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn vier dakvlakramen aanwezig.

⁷¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.6 & Bijlage 2D; Hva2004-247-103 & Hva2004-247-101

⁷² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.395

⁷³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, pp.237

SINT-PIETERSPLEIN NR. 55

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (1,5 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel (met attiek) – zie algemene beschrijving hierboven. De rechtse travee behoort slechts voor de helft tot dit huisnummer wat bevestigd wordt door de oudste foto's. Links op de gelijkvloerse verdieping zat een raam met keldergat, rechts daarvan een deur met een trapje analoog aan nr. 56.⁷⁴

Huidig uitzicht

De originele indeling van de gevel is vrij goed bewaard gebleven. De latei van het keldervenster werd verhoogd en de borstwering van de vensteropening op de gelijkvloerse verdieping werd verhoogd. De lekdorpel in blauwe hardsteen bleef op de oorspronkelijke positie behouden. De ramen op de verdiepingen in de rechter travee zijn in het begin van de 19de eeuw dichtgemetseld.⁷⁵ Het origineel pleisterwerk is goed bewaard gebleven met al haar ornamenten. Enkel rond de twee zolderramen is het decoratief lijstwerk grotendeels verdwenen.

Al het schrijnwerk van de ramen is uit PVC. De houten inkomdeur heeft haar oorspronkelijk bovenlicht en middenstijl behouden. Omwille van een verlaging van het vloerniveau werd het deurblad aangepast. Deze heeft nu een rechthoekig bovenlicht.⁷⁶ De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet meer aanwezig.

De consoles van de kroonlijst zijn allen bewaard gebleven. De boordplanken van de kroonlijst zijn niet meer origineel.

Het dak is bekleed met zwarte pannen. In het dakvlak zijn drie dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 56

Historisch uitzicht

Identieke opbouw cfr. beschrijving nr. 55, maar dan de gespiegelde toestand.

Huidig uitzicht

De originele indeling van de gevel is goed bewaard gebleven. De ramen links op de verdiepingen zijn in het begin van de 19de eeuw dichtgemetseld.⁷⁷

Het origineel pleisterwerk is goed bewaard gebleven met al haar ornamenten. Enkel rond de zolderramen is het pleisterwerk (bijna) volledig verdwenen.

Het schrijnwerk van de ramen in de kelder, op de eerste verdieping en de voordeur is uit PVC. De inkomdeur heeft haar oorspronkelijk houten bovenlicht en middenstijl behouden. Het guillotineraam op de gelijkvloerse verdieping is niet origineel. Hier zat eertijds een raam met half rond bovenlicht.⁷⁸ Op de tweede verdieping zit een nieuw houten raam (de gecanneleerde stolpnaald zoals oorspronkelijk aanwezig werd niet naar model nagemaakt)⁷⁹. De gietijzeren balustrades met houten handgreep voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven.

De consoles van de kroonlijst zijn allen bewaard gebleven. De boordplanken van de kroonlijst zijn niet meer origineel.

Het dak is bekleed met natuurleien. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 57

⁷⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.422, 419 & Bijlage 2D; hva2004-247-103

⁷⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, pp.245

⁷⁶ A. CASSIMAN, o.c., 2016, pp.419

⁷⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, pp.245

⁷⁸ Bijlage 2D; hva2004-247-109

⁷⁹ Bijlage 2D; Foto's Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent IMG_7614 & DSC_0069

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (2 traveeën) stemt overeen met de opbouw van het centrale deel (met attiek)– zie algemene beschrijving hierboven. Links op de gelijkvloerse verdieping bevond zich een deur, rechts daarvan een raam met keldergat.⁸⁰

Huidig uitzicht

Eenvoudig gecementeerde gevel waarbij de originele muurnissen en vensteropeningen nog afleesbaar zijn. De weinige originele afwerkingsmaterialen die nog aanwezig zijn, omvatten de treden uit blauwe hardsteen aan de voordeur, de lekdorpel uit blauwe hardsteen en de vijf consoles die de kroonlijst dragen waarvan de boordplanken vernieuwd zijn (maar niet naar origineel model).

Het houten schrijnwerk is naar origineel model nagemaakt. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet meer aanwezig.

De consoles van de kroonlijst zijn allen bewaard gebleven. De boordplanken van de kroonlijst zijn niet meer origineel.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn vier dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 58

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (4 traveeën) stemt overeen de opbouw van de zijdelen – zie algemene beschrijving hierboven. Rechts in de gevel bevond zich een poort, links daarvan een deur (of nog vroeger een raam?), en in de twee meest linkse traveeën zaten ramen.⁸¹

Huidig uitzicht

De gevelindeling op de gelijkvloerse verdieping is volledig gewijzigd in de loop van de 20ste eeuw. Links in de gevel bevindt zich een vitrine met korfboog uit 1930 (schrijnwerk van latere datum). In het midden bevindt zich een poort waarvan het bovenlicht nog delen van het origineel schrijnwerk (die eertijds op een andere plaats in de gevel zat) bevat. Rechts in de gevel bevindt zich een deur met halfronde boog die niet origineel is. De twee middelste ramen van de eerste verdieping waren ooit deels dichtgemetseld en later vervangen door een brede erker. Deze erker werd verwijderd en de gevel opnieuw bepleisterd waarbij het lijstwerk rond de ramen opnieuw werd aangebracht, maar met prefabijsten. De gevelafwerking op de gelijkvloerse verdieping en tussen de balustrades van de eerste verdieping bestaat uit een wit geschilderde cementering boven de natuurstenen tegels.

Het schrijnwerk van de eerste en tweede verdieping werd naar model nagemaakt. Opvallend hierbij is de gecanneleerde stolpnaald en de halfronde onderbreking van de vaste tussenregel. De zolderramen zijn houten, niet originele ramen. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen werden vervangen.

Het profiel van de boordplanken van de kroonlijst is niet origineel.

Het dak is bekleed met kunstleien. In het dakvlak zijn vier dakvlakramen aanwezig.

SINT-PIETERSPLEIN NR. 59

Historisch uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (3 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen (met attiek) – zie algemene beschrijving hierboven. Op de gelijkvloerse verdieping bevond zich eertijds een deur met

⁸⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.435

⁸¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.444

trap ernaar toe in de middelste travee die geflankeerd werd door twee ramen met rondboogvormige omlijsting op kapitelen.⁸²

Gevel Florbertusstraat

De zijgevel van nr. 59 was vermoedelijk oorspronkelijk gepleisterd met imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping. De gevel had drie traveeën en drie bouwlagen met zolderverdieping. In de middelste travee bevond zich een deur, in de twee andere traveeën aan raam en links een keldergat.⁸³

Huidig uitzicht

Gevel Sint-Pietersplein

De linker travee op de gelijkvloerse verdieping werd voor het eerst verbreed (ten behoeve van een winkelpui) in 1884. Deze indeling heeft ze tot op vandaag behouden. Verder bezit de gevel nog grotendeels haar originele indeling en decoratief lijstwerk. De vlakke delen zijn gecementeerd. De houten winkelpui (links van de voordeur) is van na 1930.

De houten voordeur is niet origineel (PVC). Al het schrijnwerk van eerste en tweede verdieping bestaat uit PVC. Het origineel raam rechts van de deur werd begin 20ste eeuw vervangen voor een guillotineraam. Dit raam en deur hebben wel nog hun originele gepleisterde omlijsting met kapitelen behouden. Het keldervenster is dichtgemetseld. De gietijzeren balustrades voor de ramen van de eerste verdieping zijn bewaard gebleven. De houten handgrepen zijn niet meer aanwezig. De consoles van de kroonlijst zijn allen bewaard gebleven. De boordplanken van de kroonlijst zijn niet meer origineel.

Het dak is bekleed met recente zwarte pannen. In het dakvlak zijn twee dakvlakramen aanwezig.

Gevel Florbertusstraat

Eenvoudig gecementeerde gevel met originele vensteropeningen en blindnissen. Al het schrijnwerk werd vervangen en is uit PVC. De boordplanken van de kroonlijst zijn niet meer origineel.

Het dak is bekleed met rode pannen. In het dakvlak zijn drie dakvlakramen aanwezig.

HOEKHUIS FLORBERTUSSTRAAT-GRAAF ARNULFSTRAAT (LOT 17)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Neoclassicistisch hoekhuis (ID 20341)⁸⁴

"Hoekhuis met de Abt Florbertusstraat met uitzicht op het Sint-Pietersplein en architecturaal aansluitend bij de gevelwanden hiervan, daterend uit midden 19de eeuw. Vereenvoudigde neoclassicistische lijstgevel van zes en drie traveeën en drie bouwlagen. Imitatiebanden op de begane grond en rechthoekige vensters, op de bovenverdieping omlijst."

Historisch uitzicht

Dit pand vertoonde oorspronkelijk dezelfde opbouw als de 'zijdelen' van de gevelwanden van het plein met rondboogvormige vensteropeningen op de gelijkvloerse verdieping, onder een schilddak. In de middelste travee van de Florbertusstraat zat een deur. In de vijfde travee (van links) van de Graaf Arnulfstraat zat ook een deur. De overige openingen waren vensteropeningen.⁸⁵

De gelijkvloerse verdieping werd verbouwd in 1926 waarbij de deuropening werd verplaatst naar de hoek⁸⁶ en de vensteropeningen werden verbreed en gewijzigd van rondboogvormig naar rechthoekig.

De oudste foto van de zijgevel loodrecht op de Graaf Arnulfstraat dateert uit 1983.⁸⁷ Hierop is de huidige gevelindeling van drie ramen op zowel het eerste als het tweede niveau zichtbaar. Op de gelijkvloerse verdieping

⁸² A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.456

⁸³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.454

⁸⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: Neoclassicistisch hoekhuis, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/20341> (geraadpleegd op 8 december 2016)

⁸⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.468, 470, 475

⁸⁶ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.468-471

⁸⁷ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.475

werd in 1891 een magazijn gebouwd (dit behoort niet tot het stadsgezicht).⁸⁸ De gevelafwerking bestond mogelijk uit al dan niet wit geschilderd baksteen metselwerk.

Huidig uitzicht

De originele gevelindeling bleef bewaard op de verdiepingen. De gelijkvloerse verdieping heeft het uitzicht van 1926 behouden. Er is geen origineel buitenschrijnwerk meer aanwezig. De houten ramen op de verdiepingen zijn naar 19de-eeuws model vernieuwd.

De zijgevel werd in latere fase gecementeerd. In de gevel zitten zes vensteropeningen met dezelfde raamindeling als de ramen van de straatgevel (vernieuwd naar origineel model). De kroonlijst bestaat uit een eenvoudig geprofileerde houten plank.

Het dak is bekleed met rode pannen. De kroonlijst werd vernieuwd naar origineel (?) model.

SINT-PIETERSPLEIN 60-61 (LOT 7-9)

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Burgerhuis met 9 traveeën onder een schilddak (ID 21206)⁸⁹

"Noordelijke gevelwand tussen de Graaf Arnulfstraat en de Sint-Pietersnieuwstraat bestaande uit negen identieke traveeën onder schilddak. Begane grond met imitatiebanden onder de puilijst en rondboogvensters in gelijkaardige nissen. Verticaliserende bovenverdieping met rechthoekige nissen met eenvoudige bovenvensters. Gelijkaardig aflijnend hoofdgestel. Een brede korfboogdoorgang in de tweede travee verleent toegang tot een bioscoop. Rijk versierde zijgevel van één travee in de Sint-Pietersnieuwstraat."

Historisch uitzicht

Het oorspronkelijk uitzicht van de gevel (9 traveeën) stemt overeen met de opbouw van de hoekgebouwen – zie algemene beschrijving hierboven.⁹⁰

De ramen op de gelijkvloerse verdieping van nr. 61 hadden bovenlichten in waaiervorm.

Huidig uitzicht

nr. 60: Het originele pand is afgebrand, afgebroken en vervangen door een nieuwbouw in 1984.⁹¹

nr. 61: Het originele uitzicht van de gevel is volledig bewaard gebleven, de gevel werd recent hersteld naar oorspronkelijk model. De kalkbepleistering met inbegrip van verdwenen details (zoals sluitstenen) en de kroonlijst met consoles werden gerestaureerd. Het originele schrijnwerk werd vervangen door PVC-ramen. De voordeur is ook vernieuwd, enkel het originele bovenlicht is bewaard gebleven.

De dakbedekking bestaat uit langs de zijde van het Sint-Pietersplein uit kunstleien, langs de zijde van de Sint-Pietersnieuwstraat uit rode pannen.

TERRASMUUR MET BALUSTRADE, SIERVAZEN EN DE MONUMENTALE TRAP NAAR HET SINT-AMANDPLEIN

Omschrijving inventaris bouwkundig erfgoed

Burgerhuizen en openbare trap (ID: 21204)⁹²

"De openbare trap naar het Sint-Amandsplein werd aangelegd als onderdeel van het urbanisatieplan (1848-1851) van stadsarchitect Charles Leclerc-Restiaux, waarbij het probleem van het niveauverschil tussen het Sint-Pietersplein en het hoger gelegen Sint-Amandsplein opgelost werd door middel van een terrasmuur met

⁸⁸ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.466

⁸⁹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: Burgerhuis, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21206> (geraadpleegd op 8 december 2016).

⁹⁰ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.484

⁹¹ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.486

⁹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Burgerhuizen en openbare trap, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21204> (geraadpleegd op 16 december 2016).

bekronende balustrade, postamenten, siervazen en een monumentale bordestrap geflankeerd door vier gietijzeren kandelaars. Door deze aanleg ontstond een uitkijk op het abdijcomplex en het hele plein."

Historisch uitzicht⁹³

Terrasmuur met bovenliggende balustrade bestaande uit 2 delen met telkens 4 traveeën. In het midden is een monumentale bordestrap aanwezig. De traveeën zijn gescheiden door 'kolommen' in blauwe hardsteen. De muur staat op funderingen uit metselwerk en is opgebouwd uit een plint in blauwe hardsteen van Ecaussines⁹⁴, met daarboven een invulling met breuksteen. In het muurvlak zijn er 3x 3 diamantkoppen in blauwe hardsteen ingewerkt, dit in het midden en naast de kolommen.

De muur is afgedekt met een deksteen in blauwe hardsteen waarop een balustrade aanwezig is. De balustrade bestaat uit gietijzeren balusters gevat tussen de onderliggende sokkel in blauwe steen en een bovenliggende deksteen in blauwe steen. Deze bestaat uit 2 delen met in het midden een stijl in blauwe hardsteen welke de bovenliggende deksteen draagt met telkens 8 gietijzeren balusters per deel.

In de middelste travee van de terrasmuur bevindt zich de verbindingstrap naar het Sint-Amandplein. De monumentale bordestrap is opgebouwd uit 10 traptreden die op een bordes splitst in twee zijdelingse trappen van elk tien treden tot op het Sint-Amandplein. De traptreden zijn uitgevoerd in blauwe hardsteen. Ter plaatse van het tussenbordes is er een achterliggende wand met dezelfde kenmerken als de terrasmuur aan het plein, met op de kopse uiteinden ter hoogte van het Sint-Amandplein een kolom/postament in blauwe hardsteen, waarnaast een wang in accoladevorm, eveneens in blauwe steen.

Op de kolommen in blauwe hardsteen die zijn ingewerkt in de terrasmuur bevindt zich telkens een gietijzeren schaal met uitzondering van de 2 centrale kolommen die de trap flankeren. Op deze kolommen, alsook op de dieper gelegen kolommen naast het tussenbordes, bevonden zich vier gietijzeren lantaarns.

De ijzeren balusters, vazen en kandelabers waren oorspronkelijk geschilderd in imitatieschildering:

- balusters en vazen in imitatie 'witte steen uit Hourdin'
- kandelabers in bronskleur met rood koperen schijn⁹⁵

De verharding op het tussenbordes en op het Sint-Amandsplein werd uitgevoerd in 'Grès de Maffles 14/16 cm'. De verharding beperkte zich tot een voetpad aan de zijkant en achter de balustrade over de breedte van de trappen. Het plein was verder niet verhard.

Huidige situatie

Het historisch uitzicht is vrij goed bewaard, maar de balusters, vazen en kandelabers zijn roodbruin geschilderd. Van de lantaarns is er nog één gedeeltelijk, ter plaatse. Twee lantaarns zijn teruggevonden bij een antiquair. De vierde is helemaal spoorloos.

Tegen de terrasmuur, rechts van de trap zijn twee metalen platen opgehangen waarop een gedicht van Marcel van Maele is aangebracht dat deel uitmaakt van de poëzieroute van Gent. Links van de trap is de 'Steen der Mensenrechten' opgehangen waar een jaarlijkse samenkomst plaatsvindt op de Werelddag van verzet tegen extreme armoede.

Achter de terrasmuur is een bomenrij aanwezig. Het gaat om twee keer negen *Populus nigra* 'Italica'. De werden aangeplant in het derde kwart van de 20ste eeuw.⁹⁶

3.3.3 BOUWKUNDIG ERFGOED INTERIEUR

⁹³ A. CASSIMAN, o.c., 2016, afb.168-179, 331 & Bijlage 2D; Foto's Dienst Monumentenzorg en Architectuur Stad Gent nrs. scan 0047, scan 0064

⁹⁴ A. CASSIMAN, o.c., 2016, p.121

⁹⁵ A. CASSIMAN, o.c., 2016, p.123

⁹⁶ Datering a.d.h.v. fotovergelijking: A. CASSIMAN, o.c., 2016, p. 122-126

Er werd een inventaris opgemaakt van het historisch interieur in het beschermd monument, dat deel uitmaakt van het beschermd stadsgezicht. Deze inventaris werd opgemaakt met een beperkte beschrijving en vermelding van de aanwezige historische elementen.

Een plan en foto's van de apotheek zijn terug te vinden in bijlage 3C.

APOTHEEK, SINT-PIETERSPLEIN 26

De apotheekpui en -inrichting werden ontworpen door architect F. Dierkens (ook Feestlokaal Vooruit) in 1924. Het geheel is een voor Gent unieke winkelpui in een overgangsstijl van art-nouveau naar art-deco alsook van de intact behouden apotheekinrichting in art-decostijl met houten etalagekasten, wandkasten en toonbank. In de fotobijlage zit een historische foto van het interieur⁹⁷ die een duidelijk beeld geeft van de originele inrichting en materialen. Deze inrichting is nog grotendeels aanwezig.

In de apotheek zijn volgende interieurelementen aanwezig:

- De vloer is afgewerkt met een eiken plankenvloer in dambordpatroon. Deze is niet origineel maar wel op exact dezelfde hoogte en volgens het originele patroon herlegd tijdens de restauratie in 2010. De reconstructie kon gebeuren dankzij de informatie op de historische foto en aan de hand van restanten van de originele afwerking die nog onder de kasten tegen de muren aanwezig waren (exacte breedte plankjes en grootte vierkanten dambord).
- Muren en plafond zijn afgewerkt met pleister en geschilderd. In de hoek tussen de muren en het plafond zit een doorlopende kroonlijst. Een dikke meter naar binnen staan arcades die gedragen worden door vierkante en ronde kolommen. De ronde kolommen zijn versierd met bloem- en bladerkransen.
- De kleuren die bij de restauratie in 2010 werden gehanteerd zijn bepaald na voorafgaand kleuronderzoek naar de originele kleurstelling. Deze kleurstelling werd integraal hernomen weliswaar in een lichtere toon alsook werden alle vergulde elementen opnieuw verguld.
 - muren: S 1020-Y40R en S 2030-Y50R - uitgevoerde kleuren: S0520-Y40R en S 1030-Y50R.
 - plafonds: S 2020-Y30R.
- De sokkels van de zuilen zijn afgewerkt met granito platen van 60cm hoog. Deze platen zijn origineel. Ze werden in 2010 opgefrist (toplaag opgeschuurd om de kleuren van de granulaten te doen herleven).
- Vast meubilair: De originele apotheekinrichting met toonbanken en vitrinekasten is grotendeels bewaard gebleven. Deze bestaat enerzijds uit doorlopende hoge wandkasten tegen de zij- en achtermuur. Onderaan zit een combinatie van schuiven en deurtjes met messing trekkertjes. Op sommige schuiven zit centraal een geëmailleerd plaatje waarop de voormalige inhoud is vermeld. Bovenaan zitten open rekken. Centraal in de zijkasten zit een gebijouteerde spiegel ingewerkt. Hier en daar zitten kleine versieringen in houtsnijwerk in art-decostijl met bloem- en bladermotieven. Meer naar binnen in de ruimte staan anderzijds 4 lage toonkasten (1 links, 1 rechts en 2 achteraan) opgesteld. Erachter is een smalle gang vrijgelaten tussen deze meubels en de eerder beschreven wandkasten. Deze toonkasten zijn aan de voorzijde beglaasd met gebijouteerd glas om de beschikbare waren te tonen. Aan de achterzijde zitten deurtjes. Tegen de vloer zijn deze kastjes afgewerkt met een stootplaat in gehamerde messing. Op de hoogte van de werktabelt zitten rails in messing. De oorspronkelijke voetrails onderaan deze meubels zijn er niet meer alsook de opzetkasten van de toonbanken zoals te zien op de gevonden historische foto. Wat de opzetstukken betreft: de ontbreken stukken zijn geheel of gedeeltelijk gestockeerd de kelder. Alle hout is afgewerkt met een donker gepigmenteerde blinkende vernis.
- Binnenschrijnwerk: De deuren links en rechts naar de achterliggende ruimten behoren eveneens tot het ontwerp. Het zijn paneeldeuren waarvan het halfronde bovengedeelte is beglaasd met figuurglas.
- Winkelpui: tegen de voorgevel zit een rijkelijk uitgewerkte vitrine. Wat het uitzicht langs buiten betreft – zie beschrijving gevels. Het onderste deel van de vitrine is ontdubbeld wat plaats geeft voor uitstalkasten links en rechts van de centrale inkomdeur. Beide langse zijden van de kasten zijn beglaasd om licht toe te laten in het interieur en toe te laten de aangeprezen waren zowel van binnen als van buiten af te

⁹⁷ Bijlage 3B, Foto 01

bekijken. Aan binnenzijde is het houten schrijnwerk ingevuld met grote gebijouteerde glaspanelen in 8-hoek vorm. De kasten zijn bereikbaar vanuit het interieur via schuifpanelen. De bodem van de kasten (op ongeveer 60 cm hoogte) is afgewerkt met houten inlegwerk in dambordpatroon. De ruimte eronder geeft plaats voor de verwarmingstoestellen. De warmte komt zijdelings via met rotan gevlochten roosters in de ruimte. Alle hout is afgewerkt met een donker gepigmenteerde blinkende vernis.

- Ophaalsysteem rolluik: het rolluik van de winkelpui, beschreven bij het exterieur, werd vroeger manueel opgehaald. Het oude ophaalmechanisme is nog aanwezig in de kelder.
- In de kelder is nog een blauwe hardstenen wasbak aanwezig. Op verschillende plaatsen zijn de muren afgewerkt met vierkante witte geglazuurde tegels. Deze elementen zijn niet uitzonderlijk waardevol maar behoren wel tot de uitrusting van de apotheek zoals die vroeger werd gebruikt. De vloer is afgewerkt met eenvoudige cementtegels in twee kleuren.

3.3.4 ARCHEOLOGISCH ERFGOED

Zie bijlage 7.

4 BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN

4.1 ALGEMENE BESCHRIJVING

4.1.1 ERFGOEDWAARDEN BESCHERMINGSBESLUIT

Zie bijlage 1A.

1. Het Sint-Pietersplein met verschillende huizenblokken, met het hoger gelegen, in terrasvorm aangelegde Sint-Amandsplein en met het aanpalende hoekcomplex met neogotische kapel in de Sint-Pietersnieuwstraat nr. 115 en het hoekhuis Abt Florbertusstraat nr. 8 in Gent, is beschermd als **stadsgezicht** omwille van zijn historische waarde sinds 6 maart 1997 (Besluit 3152)
 - o de historische waarde wordt als volgt omschreven als voorbeeld van een typisch midden 19de-eeuws urbanisatieplan en stedenbouwkundige aanleg van een groot plein, voorzien als marsveld, grotendeels ontstaan na de sloping van de O.-L.-Vrouwekerk en het westelijk abdijcomplex en stelt de resterende kerk en abdijgebouwen centraal door de realisatie van het terras en de monumentale trap ertegenover. Als belangrijk geheel in neo-classicistische stijl waarbij de ontwerper, stadsarchitect Ch. Leclerc-Restieaux vooral een gevelarchitectuur realiseerde in functie van het uniform uitzicht van het plein. De oudere bebouwing in de noordelijke hoek werd hierbij opgenomen en later aangepast; de neogotische bakstenen kapel werd in een binnenblok gerealiseerd.
2. De terrasmuur met balustrade, siervazen en de monumentale trap naar het Sint-Amandsplein, gelegen te Gent, Sint-Pietersplein, bekend ten kadaster: Gent, 5e afdeling, sectie E, deel openbaar domein, is beschermd als **monument** omwille van zijn artistieke en historische waarde sinds 6 maart 1997 (Besluit 3152).
 - o de *historische waarde* wordt als volgt omschreven: als onderdeel van het urbanisatieplan van stadsarchitect Ch. Leclerc-Restieaux, waarbij het probleem van het niveauverschil tussen het Sint-Pietersplein en het hoger gelegen Sint-Amandsplein opgelost werd door middel van een terrasmuur met bekronende balustrade, met postamenten met siervazen en monumentale bordestrap geflankeerd door vier gietijzeren kandelaars, en waardoor een uitkijk ontstond op het abdijcomplex en het hele plein;
 - o de *artistieke waarde* wordt als volgt omschreven: door het typisch 19de-eeuws straatmobilaar zoals de gietijzeren siervazen en kandelaars, verrijkt met gevleugelde vrouwelijke hermen, gecanneleerde staanders en vlamptobekroning
3. De apotheekpui en apotheekinrichting - Sint-Pietersplein 26, gelegen te Gent, bekend ten kadaster: Gent, 5e afdeling, sectie E, perceelnummer 474/53F, is beschermd als **monument** omwille van zijn artistieke en historische waarde sinds 6 maart 1997 (Besluit 3152).
 - o de *historische waarde* wordt als volgt omschreven: als apotheek opgericht door de coöperatieve winkelvereniging, de "Samenwerkende Maatschappij Vooruit" die naast andere winkels, sinds 1885 verschillende volksapotheken had geopend in de stad. De ontwerper, architect F. Dierkens had in 1911-1914 reeds het "Feestpaleis van Vooruit" in de Sint-Pietersnieuwstraat gerealiseerd.
 - o de *artistieke waarde* wordt als volgt omschreven: een voor Gent unieke winkelpui in een overgangsstijl van Art Nouveau naar Art Deco ontworpen door architect F. Dierkens in 1924 met vooral opmerkelijke en kleurrijke bovenlichten in glas-in-lood met typische Art Decobloemmotieven, alsook van de intact behouden apotheekinrichting in Art Decostijl met houten etalagekasten, wandkasten en toonbank

4.1.2 AANVULLENDE ERFGOEDWAARDEN

ARCHEOLOGISCHE WAARDE

Zie bijlage 7, punten 3.1 en 3.2.

Naast de waarden vermeld in het beschermingsbesluit, is een belangrijke bijkomende erfgoedwaarde de impact die het plein heeft op stedenbouwkundig vlak. Het plein (80x200m) maakt door zijn enorme dimensies indruk op de toeschouwer. Door zijn strenge, formele opbouw structureert het de ruimte die voordien gedomineerd werd door de gebouwen van de Sint-Pietersabdij⁹⁸ en de meer organische gegroeide gevellijnen van de achterliggende straten (Sint-Amandstraat)⁹⁹. De ligging van het Sint-Amandplein tegenover de Sint-Pietersabdij creëert een zichtas die de blik leidt naar het historische belangrijkste gebouw op de site.

De ensemblewaarde van het plein wordt versterkt door de opgelegde gevelordonnatie, -ritmering en detaillering.

4.2 ERFGOEDWAARDEBEPALING

4.2.1 HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN

METHODOLOGIE

Deze waardebeoordeling evalueert de exterieurelementen van het beschermde stadsgezicht. Er werd nagegaan aan de hand van zichtbare verbouwingssporen welke wijzigingen de gevels ondergingen en welke toevoegingen er zijn uitgevoerd. Deze wijzigingen werden kritisch bekeken en op deze manier wordt een waarde gegeven aan elk gebouwdeel en gebouwelement.

WAARDESTELLING

Een plein wordt steeds gedefinieerd door de gebouwvolumes die het insluit (zonder gebouwen kan er immers geen sprake zijn van een plein). In dit opzicht ondersteunt elk gebouw afzonderlijk het groter ruimtelijk geheel. Om dit geheel te versterken werden alle huizenblokken van het Sint-Pietersplein gelijk opgebouwd, zowel qua gevelordonnantie, -ritmiek, gabariet, als gevelafwerking en detaillering. Afhankelijk van de bewaarde hoeveelheid en de kwaliteit van deze eigenschappen, kan aan elke gevel een bepaalde erfgoedwaarde worden toegekend. En dit kan op verschillende schaalniveaus: zo is elk gebouwvolume waardevol omdat het mee het plein definieert. Wanneer het gebouw het oorspronkelijk gabariet en ritmiek volgt, bezit het een hogere erfgoedwaarde dan wanneer deze verstoord zijn. Op kleine schaal wordt de erfgoedwaarde bepaald door de mate waarin de originele gevelafwerking en schrijnwerk nog bewaard zijn.

Hieronder wordt per gevelrij op grote en middelgrote schaal de erfgoedwaarden besproken. Onder punt 4.4 wordt op kleine schaal, per gevel, heel gedetailleerd bepaald welke gevelelementen (afwerkingslagen) een erfgoedwaarde bezitten.

Het hoekpand Sint-Pieternieuwstraat 115 heeft een oudere kern, maar werd begin 20ste eeuw aangepast aan het uniform uitzicht van de gevels rond het plein: hoge en positieve erfgoedwaarde.

In de gevelrij SPP 1-7 hebben de woningen quasi geen wijzigingen ondergaan. Vernieuwde elementen zoals de dakbedekkingen in natuurleien en de ramen uitgevoerd naar historisch model hebben een positieve waarde. In deze gevelrij zijn de enige negatieve elementen het schrijnwerk bij nr. 1, 3, 6 en 7 en de dakbedekking van nrs. 1 en 4.

In de gevelrij SPP 17-29 zijn er wel zeer veel wijzigingen gebeurd.

- Woning nr.18-20 en 24 hebben gewijzigde binnenniveaus wat de gevel ernstig verstoord heeft: negatieve erfgoedwaarde.
- Andere gebouwen hebben vooral een sterk gewijzigde gelijkvloerse verdieping:
 - nr.21 en 22 met behoud van de verticale gevelritmiek: indifferente erfgoedwaarde
 - nr.26: door de kwalitatieve ingreep hoge erfgoedwaarde

⁹⁸ A.CASSIMAN, o.c. afb. 10

⁹⁹ A.CASSIMAN, o.c. afb. 18

- nr.27, 28 en 29: negatieve erfgoedwaarde

In de gevelrij SPP 30-51 zijn er minder wijzigingen gebeurd,

- Het hoekpand nr. 30-41 is zwaar verbouwd met gewijzigde binnenniveau's: negatieve erfgoedwaarde.
- Bij nr.42 werd de gelijkvloerse verdieping sterk gewijzigd: negatieve erfgoedwaarde.
- Bij nr.49 werd een erker toegevoegd: indifferente erfgoedwaarde.

In de gevelrij SPP 52-59 zijn er ook zeer veel wijzigingen gebeurd.

- Van nr. 54 is de voorgevel zwaar verbouwd (quasi volledig vernieuwd): negatieve erfgoedwaarde.
- Andere gebouwen hebben vooral een gewijzigde gelijkvloerse verdieping:
 - nr.52: behoud van de verticale gevelritmiek - positieve erfgoedwaarde met uitzondering van de invulling van de gevelopeningen.
 - nr.53 en 58: negatieve erfgoedwaarde omwille van de gewijzigde gevelritmiek.
 - nr.59: hoge erfgoedwaarde met uitzondering van de gewijzigde gevel handelszaak (negatieve erfgoedwaarde)
- Bij nr. 53 werd een erker toegevoegd: indifferente erfgoedwaarde.

Het hoekpand Flobertusstraat - Graaf Arnulfstraat is vrij gaaf bewaard gebleven (positieve erfgoedwaarde) met uitzondering van de gevelindeling op het gelijkvloerse verdieping door het verplaatsen van de deur naar de hoek (negatieve erfgoedwaarde).

Gevelrij SPP 60-61:

Sint-Pietersplein nr. 60 is afgebroken en vervangen. Vermits het huidige gebouw dezelfde ritmiek vertoont en met dezelfde materialen en kleuren is afgewerkt als de rest van de gevels, wordt hieraan een indifferente erfgoedwaarde toegekend.

Nr. 61 is vrij gaaf bewaard gebleven: hoge erfgoedwaarde.

4.2.2 TERRASMUUR MET BALUSTRADE, SIERVAZEN EN DE MONUMENTALE TRAP NAAR HET SINT-AMANDSPLEIN

Deze is nog in zijn originele staat bewaard, dus heeft een zeer hoge erfgoedwaarde. Enkele kandelabers zijn wel verdwenen.

4.2.3 APOTHEEKPUI - SINT-PIETERSPLEIN 26

De apotheekpui is vrij goed in zijn originele staat bewaard gebleven en heeft dus een hoge erfgoedwaarde. Enkel het rolluik is vernieuwd naar historisch model.

4.3 ERFGOEDWAARDE HISTORISCH INTERIEUR

4.3.1 APOTHEEKINRICHTING - SINT-PIETERSPLEIN 26

METHODOLOGIE

Er werd nagegaan aan de hand van zichtbare verbouwingssporen welke wijzigingen de ruimte onderging ondergingen en welke toevoegingen er zijn uitgevoerd. Deze wijzigingen werden kritisch bekeken en op deze manier wordt een waarde gegeven.

WAARDESTELLING

De volledige apotheekinrichting is waardevol, ofwel zijn de originele elementen nog aanwezig (hoge erfgoedwaarde) of hersteld/vernieuwd naar historisch model (positieve erfgoedwaarde)

4.4 SYNTHESEPLANNEN ERFGOEDWAARDEN

De erfgoedwaarde van de diverse gebouwonderdelen zijn aangeduid op de syntheseplannen *in bijlage 4*.

- Het waardeoordeel is aangeduid met een kleurcode op de plannen en wordt weergegeven door 4 verschillende kleuren die een degradatie in hun oordeel bepalen van hoog naar laag en indifferent:

ROOD - hoge erfgoedwaarde: uiterst waardevol, deze elementen zijn van cruciaal belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel.

Voor deze onderdelen is restauratie en conservatie gewenst. Ze worden bewaard in hun huidige toestand of gerestaureerd (storende verbouwingen verwijderen) naar een welbepaalde periode in de geschiedenis. Hierdoor wordt de gevel maximaal geherwaardeerd.

GEEL - positieve erfgoedwaarde: waardevol, deze elementen zijn van belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel. Hiertoe behoren o.a. ingrijpend gerestaureerde elementen (of volledig vervangen naar oorspronkelijk model) waarbij de erfgoedwaarde hersteld of behouden werd.

Voor deze onderdelen is behoud van de elementen wenselijk. Ingrepen en aanpassingen die nodig zijn voor het goed functioneren van het gebouw zijn mogelijk, maar met respect voor het originele gebouw.

GROEN - negatieve erfgoedwaarde: deze elementen doen afbreuk aan de bewaarde historische context.

Voor deze onderdelen is afbraak of verwijdering gewenst.

BLAUW - indifferente erfgoedwaarde: deze elementen hebben geen belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel. Hiertoe behoren ook nieuwe ingrepen of toevoegingen die met respect voor de historische context zijn uitgevoerd.

Voor deze onderdelen is behoud niet essentieel, wijzigingen en/of vervanging zijn mogelijk of in sommige gevallen wenselijk.

- Hieronder wordt extra uitleg gegeven bij de betekenis van de erfgoedwaardebepaling per onderdeel:

Erfgoedwaarde buitenschrijnwerk:

- Origineel buitenschrijnwerk is enkel nog aanwezig bij nr.4, 26, 48 en 49 en achtergevel nr. 43: hoge erfgoedwaarde.
- Buitenschrijnwerk vernieuwd naar historisch model: positieve erfgoedwaarde.
- Buitenschrijnwerk met een 19de eeuwse raamindeling: indifferente erfgoedwaarde.
- Buitenschrijnwerk met een niet-relevante raamindeling of een gewijzigd materiaal: negatieve erfgoedwaarde.

Erfgoedwaarde dakbedekking:

- Originele dakbedekking nog aanwezig: hoge erfgoedwaarde.
- Dakbedekking vernieuwd in natuurleien: positieve erfgoedwaarde.
- Dakbedekking vernieuwd in kunstleien of zwarte pannen: indifferente erfgoedwaarde.
- Dakbedekking vernieuwd in rode pannen of andere dakbedekking: negatieve erfgoedwaarde.

Erfgoedwaarde afwerkingslagen:

- originele kalkbepleistering, geschilderd: hoge erfgoedwaarde.
- nieuwe kalkbepleistering, geschilderd: positieve erfgoedwaarde
- kalkbepleistering vervangen door cementering, geschilderd: indifferente erfgoedwaarde
- kalkbepleistering vervangen door cementering, niet-geschilderd: negatieve erfgoedwaarde

4.5 INVENTARIS CULTUURGOEDEREN

Enkel roerende goederen in het apotheekinterieur SPP 26 werden onderzocht. Er zijn geen cultuurgoederen aanwezig

5 VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER

5.1 HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN

5.1.1 HOOFDDOELSTELLING

Het Sint-Pietersplein is ontworpen als een 'homogeen' geheel. Om dit geheel te behouden is het noodzakelijk dat alle gebouwen rondom het plein zich harmonisch inpassen in de omgeving.

De erfgoedwaarde van het stadsgezicht wordt hersteld/verbeterd door de uiterlijke samenhang te versterken tussen de gebouwen. Dit gebeurt door te streven naar maximaal behoud en herstel van het oorspronkelijk uitzicht van de gevelrijen. Waar dit niet meer mogelijk is, wordt het eenheidsprincipe vooropgesteld en wordt er gestreefd naar een 'homogeen' geheel tussen historische elementen en nieuwere elementen.

Ditzelfde principe wordt ook toegepast voor het gebouw Sint-Pietersnieuwstraat 115. Vermits de huidige gevelopbouw van het gebouw het meest aanleunt bij de oorspronkelijke bedoeling van het Sint-Pietersplein, wordt hier het behoud van de huidige gevelopbouw vooropgesteld. Wel wordt nagestreefd om het dakvolume te vervolledigen t.p.v. het huidige 'terras' en de balustrade te verwijderen naar analogie met het uitzicht rond 1900, waarbij het torentje achter het dakvolume verscholen zat.

Ook SPP nr. 28 en 29 hebben een extra verdieping gekregen. Vermits deze niet storend is, wordt de huidige gevelopbouw behouden.

5.1.2 NEVENDOELSTELLINGEN

Energiebesparende maatregelen zijn toegelaten, indien ze kunnen gerealiseerd worden zonder de erfgoedwaarde van de gebouwen (en gebouwelementen) aan te tasten, o.a.:

- Gevels mogen niet geïsoleerd worden aan de buitenzijde.
- Daken mogen geïsoleerd worden aan binnen- of aan buitenzijde, maar er mag geen conflict ontstaan met de aansluitingen met naastliggende gebouwen, goten en kroonlijsten.
- Buitenschrijnwerk:
 - ⇒ Historisch (origineel) buitenschrijnwerk blijft bij voorkeur behouden. Het verhogen van de isolatiewaarde van het glas in deze ramen is toegelaten ofwel door het plaatsen van achterzetramen ofwel door het vervangen van het bestaande glas door verdunde thermische beglazing.
 - ⇒ Waar niet-origineel schrijnwerk aanwezig is, kunnen de ramen worden vervangen door thermisch verbeterd schrijnwerk (voorwaarden: zie maatregelen)
- Uithangborden (naamgeving handelspand) zijn toegelaten mits ze voldoen aan volgende voorwaarden:
 - ⇒ Aantal: max. 1 stuk per handelspand
 - ⇒ Plaats: onder de doorlopende lekdoorpel onder de borstweringen van de eerste verdieping.
 - ⇒ Op het gevelvlak: enkel losse belettering is toegestaan. De omvang mag niet domineren in het gevelbeeld van de gelijkvloerse verdieping.
 - ⇒ Dwars op de gevel: max. afmetingen: 60 x 60 cm
- Verlichte uithangborden of naamgeving van de zaak moeten bijkomend voldoen aan volgende voorwaarde:
 - ⇒ Op het gevelvlak: enkel losse belettering is toegestaan. De omvang mag niet domineren in het gevelbeeld van de gelijkvloerse verdieping.
 - ⇒ Dwars op de gevel: max. afmetingen 60 x 60 cm
 - ⇒ De verlichting mag niet in concurrentie treden met het verlichte beeld van het lichtplan
 - ⇒ Dynamische verlichting is niet toegestaan (statische verlichting = minstens 15 seconden tussen 2 opeenvolgende lichtkleuren of lichtbeelden)

- Individuele gevelverlichting is niet toegelaten. Het plein maakt deel uit van het lichtplan Stad Gent en bijkomende individuele verlichting zou het beeld van het lichtplan beïnvloeden.

5.2 TERRASMUUR MET BALUSTRADE, SIERVAZEN EN DE MONUMENTALE TRAP NAAR HET SINT-AMANDSPLEIN

De terrasmuur met trap heeft zijn oorspronkelijk uitzicht grotendeels bewaard. Behoud en herstel wordt nagestreefd.

Wanneer er de bomen achter de terrasmuur moeten worden gerooid door hun slechte toestand worden deze best niet meer vervangen op deze locatie vermits er oorspronkelijk op die plaats geen bomen stonden. Een nieuwe aanplanting die meer overeenstemt met de oorspronkelijke opzet (bomen op het Sint-Amandplein maar niet onmiddellijk achter de terrasmuur) lijkt aangewezen. Het voetpad wordt hersteld.

5.3 APOTHEEKPUI EN APOTHEEKINRICHTING - SINT-PIETERSPLEIN 26

Deze werden recent gerestaureerd. Behoud van de apotheekpui en -inrichting in zijn huidige vorm wordt nagestreefd.

Voor de uithangborden en publiciteitsinrichting zijn hoger vermelde nevendoelestellingen van kracht.

5.4 ARCHEOLOGIE

Zie *bijlage 7* punt 4.1.

6 BEHEERSMAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN

6.1 BEHEERSMAATREGELEN

6.1.1 HET SINT-PIETERSPLEIN MET VERSCHILLENDE HUIZENBLOKKEN

De beheersmaatregelen omvatten een opsomming van toegelaten werken en verplichtingen, indien eigenaars werken aan de gevels en daken wensen uit te voeren. Toekomstige bouwkundige ingrepen worden gereguleerd door het vastleggen van randvoorwaarden waaraan deze moeten voldoen om de doelstelling te bereiken.

- Waar de originele gevelindeling nog aanwezig is, moet deze behouden blijven. Aanpassingen aan oorspronkelijke gevelopeningen zijn niet toegelaten.
- Verbouwingswerken kunnen aanvaardbaar zijn binnen de beschermde context wanneer ze een verbetering vormen voor de beschermde eenheidsarchitectuur. De restauratieve werken waarvoor een erfgoedpremie wordt aangevraagd omvatten enkel ingrepen in functie van het herstel van het origineel uitzicht. (zie ook lijst werkzaamheden bijlage 6A)
- Gebouwelementen met hoge erfgoedwaarde of historisch materiaal wordt maximaal bewaard. Enkel onherstelbaar beschadigde elementen mogen worden vervangen door nieuwe elementen naar oorspronkelijk model en dit voor wat betreft de aard, het materiaal, opbouw, afmetingen, profilering,... Voor deze elementen worden op basis van opmetingen ter plaatse uitvoeringstekeningen opgemaakt en voorgelegd aan de Dienst Monumentenzorg en Architectuur van de Stad Gent.
- Waar er wijzigingen zijn gebeurd aan de originele gevelindeling, kunnen structurele verbouwingswerken worden uitgevoerd, maar deze moeten voldoen aan volgende voorwaarden:
 - ⇒ Bij gebouwen met een verstoorde gevelritmiek wordt de originele gevelritmiek maximaal hersteld.
 - ⇒ Bij gebouwen met gewijzigde vloerniveaus moet er rekening worden gehouden met de minimale voorwaarde dat vloeren en verlaagde plafonds niet voor de raamopeningen mogen komen.
- Bestaande gebouwen blijven maximaal behouden, met uitzondering van nr.60 en nr.54, die in aanmerking komen voor vervangingsbouw naar het oorspronkelijke uitzicht.

Bij zowel verbouwingswerken als vervangingsbouw dient rekening te worden gehouden met volgende voorschriften:

Enkel van toepassing op de van op gebouwen palend aan het openbaar domein.

- Volumetrie:
 - ⇒ Dakvorm, dakhelling, nokhoogte: conform bestaande.
 - ⇒ Dakuitbouwen en dakkapellen zijn niet toegelaten.
 - ⇒ Dakvlakramen zijn toegelaten mits volgende voorwaarden:
 - net boven de kroonlijst
 - in het verlengde van de geveltraveeën – dus maximum aantal = aantal traveeën
 - maximumbreedte conform raambreedte gevel, maximumhoogte: 150cm
 - ⇒ Gevelin- en uitsprongen zijn niet toegelaten.
 - ⇒ De gevelritmiek stemt maximaal overeen met de originele gevelindeling:
 - aantal en breedte traveeën: idem originele gevelindeling
 - breedte raam- en deuropeningen: idem originele gevelindeling.
 - Hoogte en vorm latei / bovenzijde gevelopeningen: idem originele gevel.
- Materialisatie:
 - ⇒ Plinten:
 - Materiaal: Blauwe hardsteen – afwerking: gefrijnd
 - Hoogte: gelijk met bovenzijde oorspronkelijke raamdorpels ramen gelijkvloerse verdieping (met uitzondering van nr. 155)
 - ⇒ Gevelafwerking boven de plint :

- Bepleistering met volgende specificaties:
 - type kalkpleister
 - gladde afwerking
 - hoek- en middendelen gevelrij: imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping met afmetingen naar oorspronkelijk model
 - tussendelen: vlak pleisterwerk op de gelijkvloerse verdieping
 - herstel/reconstructie van decoratieve pleisterwerkelementen(bv. lijsten,...) is verplicht voor restauratieve werken waarvoor een erfgoedpremie wordt aangevraagd
- Afwerking: geschilderd
 - type verf: mat uitzicht - ademend verfsysteem - verplicht voor restauratieve werken waarvoor een erfgoedpremie wordt aangevraagd
 - Kleur gevelbepleistering met inbegrip van alle lijsten en details van de bepleistering: S 0502Y
- De blauwe hardstenen plint, deurdorpel en- treden, raamdorpels gelijkvloerse verdieping blijven ongeschilderd.

⇒ Raam- en lekdorpels:

- Blauwe hardsteen met originele profilering – afwerking: gefrijnd

⇒ Buitenschrijnwerk:

- In historisch buitenschrijnwerk is het vervangen van het bestaande glas door een verdunde thermische beglazing met een dikte van max. 12 mm toegelaten.
- Nieuw thermisch verbeterd buitenschrijnwerk beantwoordt aan volgende specificaties:
 - materiaal: hout
 - schrijnwerk met profilering naar historisch model
 - ramen: conform lijst en typedetails in bijlage 6B
 - deuren: naar model SPP nr. 47 met bovenlicht in 2 delen cfr. SPP nr.48
 - poorten huizenrij 1-7: naar model linkse poort SPP nr.6 met bovenlicht cfr. SPP nr.5 (indien beglaasd: zelfde principedetail toepassen als bovenlicht nr. 49)
 - poorten overige huizenrijen: naar model nr. 49
 - Kleinhouten moeten naar oorspronkelijk model zijn maar mogen opgekleefd worden
 - Afwerking: geschilderd – kleuren: :
 - Ramen: RAL 9003
 - Deuren/poorten met inbegrip van bovenlichten: RAL 6005
 - Luiken: RAL 6005
 - Apotheekpui: cfr. kleuronderzoek bij de restauratie van 2010
- Specificaties beglazing:
 - dubbel glas met buitenblad in getrokken beglazing
 - kleur glasafstandshouders: wit
 - de glasranden worden opgespoten met polysulfide
- Indien het origineel schrijnwerk behouden blijft, kan er ook voor gekozen worden om een thermisch isolerend achterzetraam aan de binnenkant van het gebouw te plaatsen.

⇒ Kroonlijsten:

- Materiaal: hout
- Model: cfr. oorspronkelijk model
- Afwerking kroonlijsten met inbegrip van consoles: geschilderd – kleur: NCS S 0502Y

⇒ Balustrades:

- Smeedijzer, model: cfr. oorspronkelijk model
- Afwerking: geschilderd – kleur: RAL 6005
- Handgreep: hout – mee te schilderen in kleur balustrade

- ⇒ Dakbedekking pleinzijde:
 - natuurleien (genageld)

SPECIFIEKE MAATREGELEN PER WONING

BURGERHUIZEN SINT-PIETERSPLEIN 1-7

- *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
- De luiken mogen behouden blijven.
- nr. 7 gevel Tweekerkenstraat: ramen gelijkvloerse verdieping middelste deel:
 - ⇒ bij behoud van de huidige openingen: indien het buitenschrijnwerk vernieuwd wordt, worden houten ramen toegepast, een hedendaagse detaillering is toegelaten, maar 'passend' bij de historische indeling van de andere ramen.
- *ingrepen ivf. herstel origineel uitzicht:*
 - ⇒ nr. 1,3 en 7: niet-origineel buitenschrijnwerk vervangen naar historisch model.
 - ⇒ nr. 6: poort rechts vervangen naar historisch model.
 - ⇒ nr. 7 gevel Tweekerkenstraat: ramen gelijkvloerse verdieping middenste deel: aanpassen van de raamopeningen naar de originele opening en ramen met historische detaillering toepassen.
 - ⇒ nr. 1,2,3 en 4: vernieuwen dakbedekking met natuurleien.

SINT-PIETERSPLEIN 17-29

- nr.17:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ivf. het eenheidsprincipe*
 - schilderen cementering conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen kunststof bekleding kroonlijst
 - herstel of vernieuwen kroonlijst naar bestaand model.
 - reconstructie consoles kroonlijst zijgevel
 - vervangen cementering door kalkpleister
 - herstel imitatiebanden op de gelijkvloerse verdieping
 - raam zijgevel gelijkvloerse verdieping rechts aanpassen cfr. raam links
- nr.18-20:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ivf. het eenheidsprincipe*
 - schilderen cementering conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *gewenste ingrepen ivf. maximaal herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen cementering en aanbrengen vlak pleisterwerk (kalkpleister)
 - verwijderen kunststof bekleding kroonlijst
 - herstel of vernieuwen kroonlijst naar historisch model
 - herstel gevelritmiek
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
 - nieuw schrijnwerk naar origineel model
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
- nr.21:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ivf. het eenheidsprincipe*
 - schilderen cementering conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen cementering en aanbrengen vlak pleisterwerk (kalkpleister)

- verwijderen kunststof bekleding kroonlijst
 - herstel of vernieuwen kroonlijst
 - Raamopening linkertravee gelijkvloerse verdieping aanpassen.
 - imitatiebanden gelijkvloerse verdieping rechtertravee herstellen
 - alle buitenschrijnwerk vervangen naar historisch model
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
- nr. 22: (recent gerenoveerd)
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel:*
 - originele raamopening gelijkvloerse verdieping herstellen
 - schrijnwerk naar historisch model op de gelijkvloerse verdieping
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
- nr. 24:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe*
 - schilderen cementering conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel:*
 - verwijderen cementering en aanbrengen vlak pleisterwerk (kalkpleister)
 - herstel gevelritmiek
 - imitatiebanden gelijkvloerse verdieping
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
- nr. 26
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen structuurverf en aanbrengen vlak schilderwerk op gevel boven apotheekpui
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
- nr. 27:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe*
 - schilderen cementering gelijkvloerse verdieping conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen structuurverf en aanbrengen vlak schilderwerk verdiepingen
 - herstel originele gevelindeling gelijkvloerse verdieping
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
- nr. 28 en 29 :
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe*
 - bepleisteren en schilderen van gevels conform vooropgestelde materialen en kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - herstel gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen dakbedekking met natuurleien

- nr; 30-41
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe*
 - verwijderen dakuitbouw en dakvlakramen
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen dakuitbouw en dakvlakramen
 - verwijderen cementering en aanbrengen vlak pleisterwerk (kalkpleister)
- nr; 42:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - gevel SPP:
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - reconstructie plint uit blauwe hardsteen
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - balustrades raam 1ste verdieping reconstrueren
 - verwijderen dakuitbouwen
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien
 - gevel Sint-Amandstraat:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - herstel gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - herstel imitatiebanden gelijkvloerse verdieping
- nr. 43:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - gevel SPP:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien
 - gevel Sint-Amandstraat:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model
- nr. 44 [recent gerenoveerd]:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - gevel Sint-Amandstraat:
 - omlijstingen rond ramen: reconstructie naar historische model
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model
- nr. 45
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - gevel SPP:
 - verwijderen structuurverf en aanbrengen vlak schilderwerk verdiepingen
 - ramen en deur vernieuwen naar historisch model
 - balustrades ramen 1ste verdieping reconstrueren
 - kroonlijst herstellen of vernieuwen naar historisch model
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien
 - gevel Sint-Amandstraat:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model
- 46:

⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*

- gevel SPP:
 - verwijderen structuurverf en aanbrengen vlak schilderwerk verdiepingen
 - ramen en deur vernieuwen naar historisch model
 - kroonlijst herstellen of vernieuwen naar historisch model
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien
- gevel Sint-Amandstraat:
 - verwijderen pleisterwerk en schilderen baksteenmetselwerk
 - herstel gevelopeningen naar oorspronkelijk model
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model

• 47:

⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*

- gevel SPP:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
- gevel Sint-Amandstraat:
 - verwijderen pleisterwerk en schilderen baksteenmetselwerk
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model

• nr. 48:

⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*

- gevel SPP:
 - vervangen guillotineraam naar schrijnwerk naar origineel model
- gevel Sint-Amandstraat:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - schilderen baksteenmetselwerk
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model

• nr. 49

⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*

- gevel SPP:
 - herstel bepleistering verdiepingen
 - deur en ramen deels vernieuwen naar historisch model
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
 - verwijderen erker en herstel originele gevelindeling eerste verdieping
- gevel Sint-Amandstraat
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - schilderen baksteenmetselwerk
 - vernieuwen kroonlijst naar historisch model

• nr. 50:

⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*

- gevel SPP:
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - balustrades onder ramen 1ste verdieping reconstrueren
 - raam gelijkvloerse verdieping aanpassen naar origineel uitzicht
- gevel Sint-Amandstraat

- ramen vernieuwen naar historisch model
- schilderen baksteenmetselwerk
- vernieuwen kroonlijst naar historisch model
- nr. 51:
 - gevel SPP en Sint-Amandplein
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen dakkapellen
 - vervangen dakbedekking door natuurleien

SINT-PIETERSPLEIN 52-59

- nr. 52:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping en zijgevel
 - herstel plint
 - verwijderen dakkapellen
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
- nr. 53:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - verwijderen bekledingspaneel gelijkvloerse verdieping boven ramen
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - nieuwe plint aanbrengen
 - verwijderen erker en herstel originele gevelindeling eerste verdieping.
 - herstel lijstwerk verdiepingen
- nr. 54:
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe*
 - schilderwerk pleisterwerk conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - wijziging raamopeningen naar de originele raamopeningen
 - ramen vernieuwen naar historisch model
 - kroonlijst met consoles reconstrueren naar historisch model.
 - verwijderen imitatiebanden linker travee gelijkvloerse verdieping door vlak pleisterwerk. en rechtertraveeën imitatiebanden aanpassen aan originele profilering en indeling
 - lijstwerk verdiepingen herstellen
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
- nr. 55:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - herstel kroonlijst of vernieuwen naar historisch model.
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
- nr. 56:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model

- herstel kroonlijst of vernieuwen naar historisch model.
- nr. 57 (recent gerenoveerd)
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - imitatiebanden gelijkvloerse verdieping aanbrengen
 - vernieuwen schrijnwerk naar historisch model
 - lijstwerk verdiepingen herstellen
 - herstel kroonlijst of vernieuwen naar historisch model
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
- nr. 58:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - buitenschrijnwerk gelijkvloerse verdieping vernieuwen naar historisch model
 - vervangen dakbedekking door natuurleien
- nr. 59:
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep ifv. het eenheidsprincipe:*
 - schilderen pleisterwerk conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - vervangen dakbedekking door natuurleien

HOEKPAND FLOBERTUSSTRAAT-GRAAF ARNULFSTRAAT

- (recent gerenoveerd)
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *minimum ingreep zijgevel loodrecht op de Graaf Arnulfstraat:*
 - schilderen cementering conform vooropgestelde kleurcode
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - herstel originele gevelritmiek gelijkvloerse verdieping
 - ramen en deur gelijkvloerse verdieping vernieuwen naar historisch model
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien

SINT-PIETERSPLEIN 60-61

- nr. 60:
 - ⇒ behoud huidig gebouw en onderhoud of afbraak en herbouw cfr. voorschriften.
- nr. 61 (recent gerenoveerd):
 - ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
 - ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - ramen en deur vernieuwen naar historisch model
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien

SINT-PIETERSNIEUWSTRAAT 115

- ⇒ *onderhoudswerkzaamheden elementen met hoge en/of positieve erfgoedwaarde*
- ⇒ *ingrepen i.f.v. herstel origineel uitzicht:*
 - schilderen pleisterwerk
 - buitenschrijnwerk vernieuwen naar historisch model
 - vervolledigen dakvolume
 - dakbedekking vernieuwen met natuurleien

SINT-AMANDSPLAATS

- Onderhoud terrasmuur en trap
- Restauratie van de borstwering met siervazen
- Reconstructie van de kandelaars naar oorspronkelijk model
- Schilderen van de gietijzeren lantaarns en siervazen terrasmuur en trappenpartij – Kleur op basis van nog uit te voeren kleuronderzoek naar de oorspronkelijke kleur
- Heraanplanting van de bomen op het plein volgens historisch verantwoord ontwerp

APOTHEEKPUI EN APOTHEEKINRICHTING

Vermits de apotheek pas enkele jaren terug werd gerestaureerd, zijn er enkel onderhoudswerkzaamheden nodig.

6.1.2 ARCHEOLOGIE

Zie *bijlage 7* punt 5.1.

6.2 LIJST WERKZAAMHEDEN

Zie bijlage 6A.

7 MANIER EN TIJDSTIP VAN OPVOLGING

7.1 OPVOLGING VAN DE BEHEERSDOELSTELLINGEN

- Voor wijzigingen aan het uitzicht van gevel en bedaking zichtbaar vanaf het openbaar domein die niet stedenbouwkundig vergunningsplichtig zijn, moet een melding voor werken aan een niet als monument beschermde constructie in een beschermd stadsgezicht ingediend worden bij de Stad Gent.
- Voor beschermde monumenten geldt dat alle wijzigingen onderhevig zijn aan de aanvraag van een toelating werken bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.
- **Van alle werkzaamheden waarvoor restauratiepremie wordt gevraagd** en die worden uitgevoerd in de looptijd van het beheersplan wordt een verslag of voortgangsrapport opgemaakt. Dit verslag wordt opgemaakt door de architect die de werken begeleid en bezorgd aan de Erfgoedconsulent ten laatste 6 maanden na beëindiging van de werken.
- Om de 5 jaar gebeurt er een evaluatie van het beheersplan door de Stad Gent waarbij er eventuele aanvullingen en wijzigingen de officiële procedure moeten volgen.

8 BIJLAGEN

NUMMER VERPLICHTE BIJLAGEN

Bijlage 1C	Perimeter van gebied waarvoor het beheersplan wordt opgemaakt
Bijlage 6A	Lijst van premiegerechtigde werken
Bijlage 6A	Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating
NVT	lijst van Zen-erfgoed met aanduiding op kaart
NVT	Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart
NVT	Lijst van ontsluitingswerken voor open erfgoed die in aanmerking komen voor een premie met aanduiding op kaart
NVT	Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is.
NVT	Lijst van cultuurobjecten die in aanmerking komen voor een premie
NVT	Lijst van premiegerechtigde werken aan een orgel dat dateert van na WO1
NVT	Lijst van handelingen waarvoor CBS niet kan oordelen dat ze van die aard zijn om wezenlijke eigenschappen van een DG/SG te verstoren

EXTRA BIJLAGEN

Bijlage 1	IDENTIFICATIE
1A	Beschermingsbesluit
1B	Kadasterplan
1C	Plan afbakening stadsgezicht en monumenten
1D	Gebieden geen archeologie
Bijlage 2	HISTORISCHE NOTA
2A	Bouwhistorisch onderzoek A. Cassiman
2B	Syntheseplan bouwevolutie
2C	Gevelplannen bouwevolutie
2D	Bijkomende historische foto's
Bijlage 3	INVENTARIS HUIDIGE TOESTAND
3A	Plannen bestaande toestand
3B	Fotobijlage stadsgezicht
3C	Fotobijlage interieur monument
Bijlage 4	BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDELEMENTEN
4	Gevelplannen erfgoedwaarden exterieur
Bijlage 6	BEHEERSMAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN
6A	Lijst werkzaamheden
6B	Detailtekeningen schrijnwerk
Bijlage 7	ARCHEOLOGISCHE NOTA Marie Christine Laleman (stadsarcheologie Gent)

